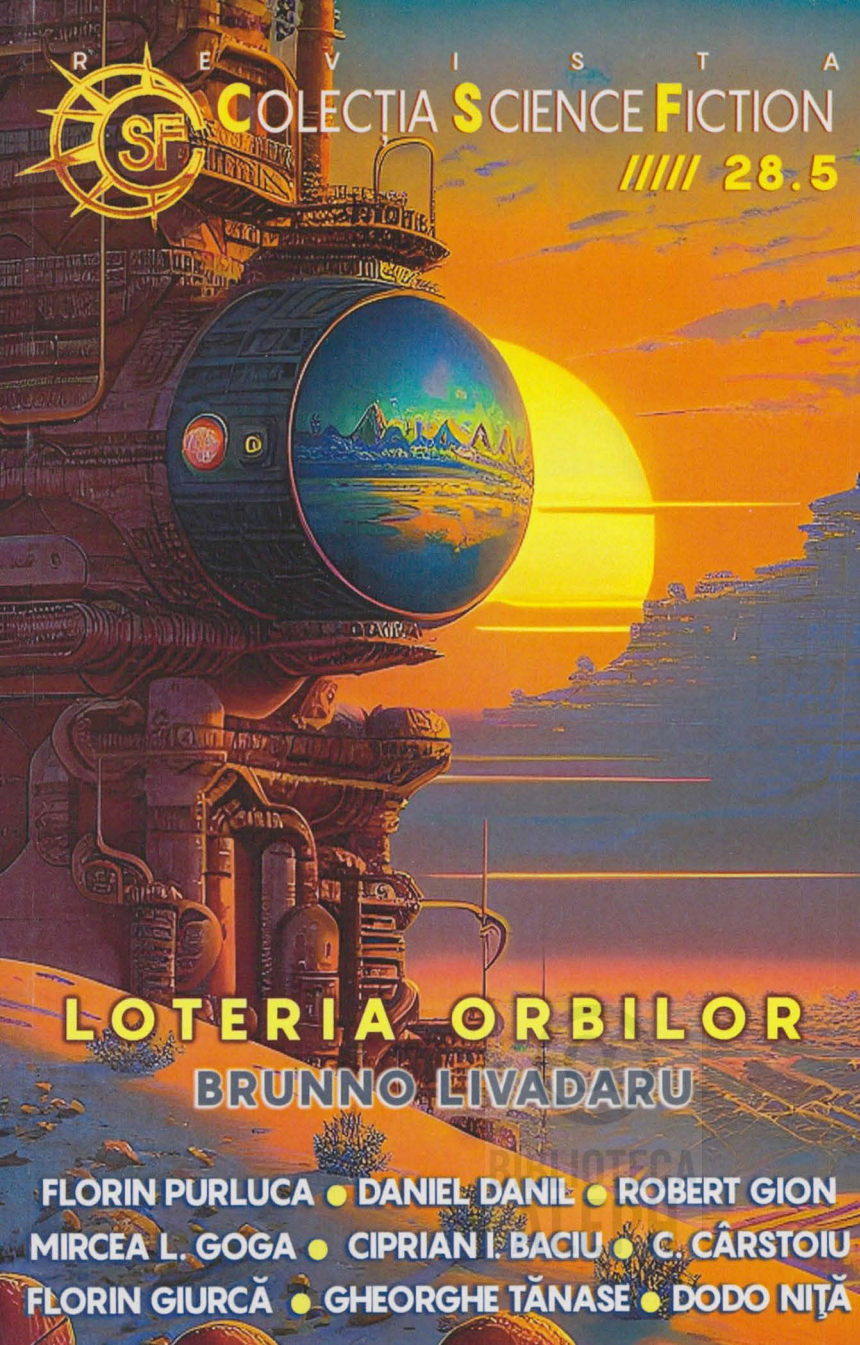
REVISTA
COLECȚIA SCIENCE FICTION
///// 28.5
LOTERIA ORBILOR
BRUNNO LIVADARU
FLORIN PURLUCA • DANIEL DANIL • ROBERT GION
MIRCEA L. GOGA • CIPRIAN I. BACIU • C. CÂRSTOIU
FLORIN GIURCĂ • GHEORGHE TĂNASE • DODO NIȚĂ

Tinerii TREBUIE să viseze!

de Constantin D. Pavel

Literatura *science-fiction*, plină de imaginație și provocări intelectuale, a oferit și va oferi mereu tinerilor o fereastră către viitor. Citind acest gen de literatură, aceștia își formează o abilitate rară, pe care puțini oameni ajung să o dețină: aceea de a visa la viitor cu picioarele adânc înfipte în solul stabil al științei. Am scris acest articol după o discuție cu mai mulți tineri pasionați de SF, în care am identificat nu mai puțin de 15 motive importante pentru care tinerii români **trebuie** să citească în mod constant literatură SF.

Explorarea viitorului

Science-fiction-ul deschide porți către lumi neexplorate și viitoruri posibile. Tinerii care citesc SF se confruntă cu idei şi tehnologii futuriste, cu provocări sociale şi dileme etice. În acest proces de explorare, tinerii își dezvoltă imaginația şi capacitatea de a vizualiza posibile soluții la problemele viitorului în care vor ajunge ei înşişi să trăiască.

Inspirație pentru inovație

Multe dintre invențiile și tehnologiile pe care le utilizăm astăzi au fost inspirate de cărțile SF din trecut. De exemplu, telefoanele mobile, computerele și multe alte dispozitive

din zilele noastre au fost descrise pentru prima dată în romane științifico-fantastice. Tinerii care citesc astfel de cărți sunt expuși la idei și concepte revoluționare, care îi inspiră să devină inventatorii viitorului.

Dezvoltarea gândirii critice

Science-fiction-ul abordează adesea subiecte complexe și dileme etice menite să îi determine pe tineri să gândească critic și să-și formeze propriile opinii bazate pe cunoașterea științifică. SF-ul îi provoacă să reflecteze asupra consecințelor acțiunilor umane și asupra impactului tehnologiei în societate. Astfel, tinerii își dezvoltă abilitatea de a lua decizii informate și de a înțelege mai bine lumea în care trăiesc.

Responsabilitate pentru viitor

SF-ul prezintă adesea viitorul ca pe o lume în care alegerile prezente au un impact semnificativ. Tinerii care citesc literatură *science-fiction* devin astfel conștienți de responsabilitatea lor pentru modelarea viitorului. Înțeleg din ce în ce mai bine că deciziile lor de astăzi pot influența direcția în care se îndreaptă umanitatea și că ei au rolul de a fi lideri ai schimbărilor din societate.

Împlinirea propriilor vise

SF-ul oferă tinerilor șansa de a visa cu ochii deschiși și de a-și imagina în cele mai mici amănunte propriul viitor. Pe măsură ce descoperă lumile fantastice din povestirile și romanele *science-fiction*, tinerii sunt inspirați să-și urmeze propriile vise și aspirații. Își pot imagina cariere în domeniul științei și al tehnologiei, pot visa să devină constructori de rachete sau exploratori spațiali şi pot lua decizia de a construi un viitor sustenabil şi echitabil pentru toți oamenii.

Empatie și înțelegere interculturală

Multe romane *science-fiction* explorează societăți și culturi diferite, care pot fi complet altfel față de ceea ce cunoaștem noi astăzi. Citirea unor astfel de povestiri îi ajută pe tineri să dezvolte empatie și înțelegere pentru perspectivele și experiențele altor oameni, îi determină să accepte că ființele umane au capacitatea de a colabora pentru un scop comun. Această înțelegere interculturală le va fi de mare ajutor în viitor, într-o lume tot mai interconectată.

Abilități de comunicare și exprimare

Science-fiction-ul încurajează tinerii să-și exprime gândurile și ideile. Într-o lume plină de tehnologie, abilitățile de comunicare și de exprimare devin din ce în ce mai importante. Tinerii care citesc reviste SF pot dezvolta un vocabular bogat și pot învăța să articuleze idei complexe într-un mod coerent și convingător.

Capacitate de a găsi soluții la probleme complexe

În romanele *science-fiction*, eroii se confruntă adesea cu situații dificile și provocări neașteptate. Prin intermediul aventurilor acestora, tinerii cititori învață să găsească soluții adesea uluitoare și să fie flexibili în abordarea problemelor. Aceste abilități de rezolvare a problemelor și de adaptare la nou sunt foarte valoroase în viața reală, unde apar mereu provocări și schimbări neprevăzute.

Preocupare pentru mediu și pentru viitorul planetei

Multe romane *science-fiction* au ca temă schimbările climatice, problemele ecologice și impactul acestora asupra planetei. Lecturarea povestirilor și romanelor care au ca temă acest subiect poate cultiva tinerilor un grad mai mare

de conștientizare cu privire la importanța protejării mediului și a căutării unor soluții sustenabile pentru viitor. Astfel, tinerii devin mai responsabili în alegerile lor și pot contribui la construirea unui viitor mai verde și mai echilibrat.

Dezvoltarea spiritului critic

SF-ul oferă tinerilor o perspectivă critică asupra societății actuale și a direcției în care se îndreaptă umanitatea. Ei pot evalua și analiza problemele sociale, politice și etice prezentate în cărți și pot dezvolta o viziune mai clară asupra a ceea ce înseamnă un cetățean responsabil și activ într-o lume aflată într-o schimbare tot mai accelerată.

Etică şi morală

Science-fiction-ul ridică adesea întrebări provocatoare cu privire la etică şi la moralitate. Tinerii care citesc şi se confruntă cu astfel de dileme etice sunt provocați să gândească şi să reflecteze asupra valorilor lor personale. Această explorare a eticii prin intermediul lecturilor SF îi ajută să-şi contureze propriul sistem de valori şi să înțeleagă pe deplin consecințele acțiunilor lor.

Încurajarea unei gândiri la nivel global

Multe povestiri și romane *science-fiction* descriu situații în care oamenii sunt nevoiți să lucreze împreună, indiferent de rasă și naționalitate, pentru a depăși provocările majore. Tinerii care absorb aceste povești învață că soluțiile la problemele complexe pot fi găsite doar prin colaborare și cu o gândire la nivel global. Iar asta îi motivează să-și îmbunătățească în mod considerabil abilitățile de comunicare și să fie deschiși către perspectiva altor culturi și națiuni, într-un mod nepărtinitor.

Dezvoltarea mentalității de învingător

Eroii din romanele *science-fiction* sunt adesea forțați să depășească obstacole dificile și să se confrunte cu amenințări serioase. Prin urmărirea aventurilor lor, tinerii își îmbunătățesc rezistența mentală și dezvoltă mentalitate de învingători. Ei învață că, indiferent cât de imposibile par provocările, perseverența și determinarea pot face diferența între succes și eșec.

Încredere în propriile abilități

Science-fiction-ul prezintă adesea ca personaje tineri care devin eroi și salvatori ai unor lumi fantastice. Tinerii cititori pot identifica în acești eroi și eroine modele de inspirație și pot dobândi astfel încredere în propriile abilități. Iar încrederea în sine îi motivează să-și urmeze visele și să-și exploreze potențialul până la capăt.

Redescoperirea minunilor științifice și a curiozității

Lumea *science-fiction* este plină de așa-zise minuni științifice și de posibilități nelimitate aduse de știință și educație. Prin intermediul poveștilor SF, tinerii redescoperă curiozitatea pentru necunoscut și bucuria de a descoperi lucruri noi. Această atitudine deschisă spre explorare îi poate motiva să rămână entuziaști și pasionați de învățare pe tot parcursul vieții lor.

În concluzie, lecturarea revistelor și a romanelor SF oferă tinerilor oportunitatea de a visa și de a clădi viitorul pe care aceștia îl visează. Acest gen literar nu doar că îi inspiră și îi încurajează să gândească într-un mod creativ, dar le oferă și instrumentele necesare pentru a deveni adulți responsabili și implicați în construirea unui viitor mai bun. Tocmai

de aceea tinerii **trebuie** să viseze prin intermediul literaturii *science-fiction*, căci în lumea imaginației lor se află cheia către viitorul pe care îl vor construi la maturitate.

Să îi încurajăm, deci, pe toți tinerii la care avem acces să exploreze aceste lumi fantastice și să-și găsească puterea de a face o schimbare pozitivă în lume. Consider că cititul de SF ar trebui încurajat și susținut atât în școli cât și acasă, deoarece el reprezintă o sursă bogată de inspirație și învățare, care poate contribui la formarea unor adulți responsabili, capabili să facă o diferență semnificativă în lume.

Închei editorialul adresându-mă direct tinerilor la care revista CSF va ajunge: visați cu inima deschisă și cu mintea cât mai curioasă. Căci cititul de reviste SF vă oferă nu doar evadarea în universuri imaginare, ci vă pregătește pentru a deveni protagoniștii propriei voastre povești în lumea reală.

Viitorul este o pagină goală, iar voi sunteți autorii propriei voastre cărți. Încredeți-vă în puterea viselor voastre și în puterea voastră de a produce o schimbare benefică în lume. Fiecare dintre voi are o contribuție unică de adus și împreună puteți construi un viitor în care să vă fie drag să trăiți și să vă creșteți copiii.

Alegeți să fiți lideri ai schimbării, să fiți promotori ai inovației și educației, să fiți pionierii unui viitor sustenabil și niciodată să nu vă subestimați potențialul. Indiferent cât de dificilă vi se va părea calea care vi se așterne în față, reîntorceți-vă la cărțile SF și amintiți-vă că fiecare obstacol este o oportunitate de a învăța și de a crește. Visați, explorați și construiți. Lumea asta e a voastră!

Al vostru, întotdeauna,
Constantin D. Pavel,
Fondator CSF

Loteria orbilor

de Brunno Livadaru

O minune are nevoie de trei lucruri:
de un loc pustiu, de un timp năprasnic
și de un orb care s-o vadă.

Cuvintele MAMA și Loteria Orbilor le-ar fi strivit cu talpa bocancului, făcându-le să plesnească precum boabele de rozariu, așa cum ar fi procedat orice părinte speriat, după ce în prealabil își surprinsese copilul ducând acele boabe la gură, gata să le mestece, încântat de culoarea vibrantă și de aspectul apetisant. Numai dacă te-ai fi născut ieri și poate doar așa nu ai fi înțeles de ce Rob ura atât de tare aceste cuvinte. Istoria, și aici se referea la istoria adevărată, nu cea servită de inteligența artificială numită MAMA, o cunoșteau mai puțin de o mână de oameni, printre care se număra și el.

Întreaga lui viață luase o întorsătură neașteptată odată cu înapoierea biletului câștigător la Loteria Orbilor, al cărui premiu era un drum fără întoarcere pe noul paradis marțian. A doua zi avea să afle că este catalogat drept terorist, fiind pus pe lista celor care trebuia vânați de MAMA și de semenii lui. Chiar dacă toate acestea se întâmplaseră în urmă cu 50 de ani, nu regreta nicio clipă decizia pe care o

luase atunci, devenind astfel ucenicul Marelui George. Nu mai conta nici că fusese nevoit să treacă printr-un proces de schimbare a identității și a fizionomiei, destul de lung și costisitor, pentru a supraviețui. Meritase din plin! Numai de-ar reuși să-și ducă misiunea până la capăt!

☆ ☆ ☆

Iarna era anotimpul lui preferat, iar fascinația cu care urmărea fulgii de nea care își dădeau mâna intrând voioși într-o horă cosmică albă, pură, îl făcea pe Rob să simtă că este din nou tânăr, uitând complet cu cât stoicism îndura atracția gravitațională care, la vârsta lui, de 70 de ani, căpăta o cu totul altă conotație, exprimată printr-un efort epuizant, însoțit de un ușor geamăt când se ridica de pe scaun. Magnetismul Pământului își cambra lacom invizibilele brațe, presându-i trupul, chemându-l ca un Hades. Uneori i se părea că îl aude cum strigă din Tartar: „devino umbră, Rob, devino umbră și o să fii mai ușor!". Dar nu-i venise timpul, nu încă!

Datorită ninsorii, a cărei putere și durată de viață avea să fie răpusă de soare până la orele prânzului, muzeul câștigătorilor se aglomerase pe nesimțite, dar vizibil, în acea dimineață. Cât timp sorbise tăcut din cafeaua încă fierbinte, se amuzase strașnic pe seama celor ce apăreau îmbrăcați cu tot felul de blănuri mițoase, legănându-se de pe un picior pe altul și aburind cu suflarea lor căușul palmelor împreunate, vociferând și înjurând de mama focului.

Îmbrăcat doar cu un sacou subțire, pe sub care purta un pulover la fel de subțire, Rob nu simțea frigul. Cumva, se încălzea din revolta haitei de blănoși ce se buluceau la intrarea în muzeu și în care găsea, fără excepție, aceeași tân-

guială, mereu luați prin surprindere de apariția iernii de o jumătate de zi însoțită de un vânt sălbatic. Doar el și, evident, copiii păreau să înțeleagă simfonia vântului ce impunea ritmul acestei hore cosmice, la care ei, spre deosebire de adulții zgribuliți, se alăturau chiuind și râzând.

O pală de vânt turbată, purtând în ea o cohortă de fulgi tăioși, îl plesni peste obraz. Rob se feri cu întârziere de atacul pornit fără veste, și totuși, în ciuda fierbințelii resimțite în obraz, privi tornada care se înșuruba hotărâtă, gata să străpungă aerul și peretele de cărămidă cu cavaleria de fulgi perfect întregi, decapitați ori infirmi. Un accident frumos, chiar dacă dureros, gândi Rob, privind cu tristețe destrămarea burghiului de gheață. Oare vântul nu-l văzuse? Ori poate, la rândul lui, cu timpul, orbise și el, căci altfel de ce să-l fi plesnit peste obraz așa, tam-nisam?!

Își privi ceasul de la mână. Cele 15 minute de pauză trecuseră mult prea repede. Oftă lung și zgomotos, apoi intră pe ușa de serviciu destinată personalului muzeului.

Odată intrat în muzeu, își propti privirea în podea, străbătând aproape vijelios sălile puternic luminate, pe pereții cărora erau atârnate portretele celor mai recenți câștigători ai Loteriei Orbilor. Pentru o clipă, se imagină ca fiind vântul de afară ce trece nepăsător împrospătând aerul stătut, purtând în el un ușor iz de mucegai. Cei câțiva fulgi care se agățaseră cu încăpățânare prostească de sacoul lui, aveau să-și găsească numaidecât sfârșitul datorită căldurii din interior. Cu coada ochiului îi urmărea cu tristețe, sau mai degrabă cu o vină ce nu se sfiise să-i dea târcoale, cum plonjau kamikaze spre podeaua mult prea fierbinte pentru ei. Datorită lui, acei fulgi își începeau neștiutori nu migrația, ci procesul de agregare ce avea să-i readucă în forma lor originală. Tristețea asta, deși de scurtă durată, avea să anuleze supă-

rarea pricinuită de amenda care, fără îndoială, avea să o primească spre sfârșitul zilei. Mai întâi, pe la ora prânzului, se va trezi o reclamație formală din partea departamentului de curățenie, deloc încântat de picăturile de apă lăsate în urma lui și mai apoi, spre sfârșitul zilei, șeful departamentului îi va înmâna, ridicând din umeri, amenda care avea să fie scăzută din salariu. De data asta n-avea să se înfierbânte, așa cum făcuse cu un an în urmă, când se răstise la șeful departamentului.

— Ce naiba, măi, Muguraș, sunt doar niște picături de apă!

— Picături, nepicături, astea-s ordinele! Știi prea bine că nu eu le fac, eu doar le execut.

— Păi bine, măi, Muguraș, pe mine mă executați voi?! Ia zi, mă! Dacă nu stau cu curul pe aparatele voastre de lustruit podeaua, nu sunt de-al vostru sau ce? Și oricum, mare lucru nu faceți, în fond, frecătoarele de podele sunt comandate de MAMA.

— Te rățoiești degeaba la mine, Rob. Hai, că m-ai și enervat! Ce tot faci pe nebunul, parcă n-ai ști cum merg lucrurile?!

— Ba să știi că le pricep eu destul de bine! Dar un lucru nu prea îmi intră în tărtăcuța asta bătrână, și tare aș mai vrea să mă lămurești, că tot faci pe deșteptul cu mine. Cum se face, mă, că de 200 de ani tot îi frecați algoritmii MAMEI?

— Hai, că deja ai întrecut măsura, Rob. Asta-i amenda! Ține! Te privește personal ce vrei să faci cu ea. Dacă dorești, poți foarte bine să ți-o pui în ramă și să ți-o agăți pe perete, lângă George Nebunul, că tot vă păziți voi unul pe altul toată ziua, zâmbi fățiș sarcastic.

— Ce sclipitor mai ești tu, Mugurele. Ia zi, măi, nu vrei să câștigi la loterie? Cu siguranță că pe Marte, ăia sigur duc lipsă de cineva priceput ca tine. Că doar nu-ți imaginezi că

prea fericita și protectoarea MAMA își freacă singură podelele acolo.

— Hai sictir!

— Da, da, baftă la Loteria Orbilor!

Acum îi părea rău pentru vorbele batjocoritoare adresate lui Mugurel, dar mintea i se întunecase în acel moment, căci nu putuse pricepe nici în ruptul capului cum nu erau în stare oamenii să își spulbere propria orbire și să arunce scârbiți fructul putrezit dăruit cu atâta mărinimie de MAMA. Măcar de-ar fi fost orbi cu adevărat, așa cum erau cei ce umblau pe străzile orașului vânzând biletele la loterie. Dacă marele George ar fi auzit ce-i strigase el lui Mugurel, l-ar fi dojenit aspru, spunându-i: „Nu-l huli, fă-l să vadă! Fă-l să zărească adevărul din spatele minciunii, Rob! Căci dacă nu reușești să-l faci să vadă, atunci toate sufletele astea oarbe vor ajunge pe Marte, aliment proteic pentru coloniști și îngrășământ natural pentru pământurile lor infertile."

Marele George își risca de fiecare dată viața doar pentru șansa de a spune adevărul, sperând din toata inima că în acest fel va reuși să ridice opacitatea care acoperea mințile dominate de un instinct primar, și anume cel de supraviețuire, căci pe Pământ cel mai des se murea de foame. Pentru întreaga lume, venirea iernii de o jumătate de zi însemna doar un singur lucru, Loteria Orbilor, iar orașul de foc, Babilonul mirajelor și al promisiunilor, se umfla asemeni unui râu în matcă, plin de visători flămânzi ori de sufletele celor ce tânjeau cu disperare la o viață nouă pe un Marte terraformat.

☆ ☆ ☆

Anett nici nu băgase de seamă că Rob stătea așezat pe bancă, lângă ea, de minute bune. Chipul Marelui George,

desenat pe bucăți mici, dreptunghiulare, de hârtie zăcea împrăștiat la picioarele ei, pe podea, devenit un covor de celuloză ce reprezenta un colaj de ochi, buze, nasuri, o schiță abstractă a unui chip deformat de nepăsarea cu care ea aruncase desenele pe lemnul atent lustruit. Cu fiecare oră care trecea, stratificarea celulozei devenea un desen macabru, ochii care ieșeau dintr-o gură cu dinți sfărâmați sau un nas care avea o ureche în loc de frunte, o sprânceană care se înfigea într-un pomete, ori un fragment de iris înghițit de o nară imensă. Toate ar fi trebuit să-l reprezinte pe marele George așa cum era el pictat pe pânza încadrată de o ramă baroc agățată de perete, pe care stratul de praf se odihnea, nestingherit de teama unui vânt ce l-ar fi putut spulbera.

Cufundată în această transă, Anett reușea să creioneze neîntrerupt, cu mișcări sigure și rapide, fulgerătoare, asemeni pictorilor japonezi, esența unui rid aproape imperceptibil, sau linia îngroșată a epidermei din care ieșeau fire groase de păr negru, funingine, dar străpunse din loc în loc, de insule sure, parte dintr-o barbă, asemeni unei table de șah, ținând astfel isonul pletelor ce-i curgeau pe umeri, imagine care o trimitea cu gândul la un vechi concept dual, de natură spirituală, Yin și Yang, abandonat, iar mai apoi uitat definitiv.

Când, în sfârșit, ridică privirea pentru o clipă, realiză că lângă ea se afla paznicul de sală, tăcut, contemplând tabloul marelui George. Conform algoritmilor de calcul a probabilității, Rob era piesa defectă, factorul ce ar fi putut oricând declanșa un dezastru în lanț, lucru deloc dorit de MAMA. În uriașa bază de date nu găsise ADN-ul paznicului, generând astfel în sistem o suspiciune și mai mare vizavi de acest bătrân ce păzea cu stoicism sala Nebunului George, de mai

bine de 20 de ani. Încăpățânarea cu care se agăța de acest serviciu de doi bani, în care erau incluse ca plată două batoane proteice pe zi, nemaipunând la socoteală batjocura de a fi luat drept la fel de nebun, din moment ce păzea portretul unui proscris nebun, o făcea să tragă linie și, în urma calculelor, să declare fără echivoc: „Rob este un element periculos".

De doi ani de zile venea în sala asta cu miros de mucegai, jucând același rol, al unei tinere un pic naive și vorbărețe, sperând să poată câștiga încrederea bătrânului, care se dovedea nesperat de tăcut. Dar fără dovezi clare nu-l putea sălta pe Rob. Totuși, întocmise raportul trimestrial în care erau incluse anumite scenarii de intervenție, doar că răspunsul primit nu fusese pe placul ei. Deloc încântată, MAMA îi comunicase că nu dorește să iasă din algoritmul de proiectare a viitorului. În raport mai era trecută și o recomandare, pentru o mai bună operare a algoritmului de calcul se mai cerea și distanțarea de factorul emoțional, atribut aparținând exclusiv omului. Raportul fusese sec, concret. Fără nicio îndoială, lui Anett i se reproșase o ușoară contaminare cu elemente de natură umană. O reverificare a sistemului ei de operare se impunea de urgență.

Deși comunicarea lui Rob cu ea se rezuma în mare parte la un „bună ziua, la revedere", din când în când reușea să lege mai multe cuvinte, proiectând o întrebare, trasă parcă la indigo, căci o repeta zi de zi, „astăzi îl desenăm pe Nebunul George, ai?", rostea cu indiferență, contemplând portretul fără a se obosi să-și întoarcă privirea către ea. Anett îi răspundea glumind și fără întârziere, pentru că ea avea ce Rob părea să nu dețină, multă răbdare și mult, mult timp. Iar astăzi, așa cum plănuise, avea să spargă vasul de lut care o văduvise de un succes răsunător, eliminând definitiv acu-

zația de contaminare cu elemente umane ce plana deasupra ei. Elementul declanșator ales de ea, care avea să deconspire adevărata natură a paznicului, era tocmai biletul la Loteria Orbilor strecurat, ca din întâmplare, printre bucățile de hârtie încă neatinse de cărbune.

— Este câștigător? întrebă, privind jumătatea de bilet ce ieșea din teancul de hârtii ce-și așteptau cuminți rândul la o cosmetizare brutală.

— Este, răspunse, fără a da impresia că-i pasă foarte tare de bilet și de curiozitatea care-l făcuse pe Rob să inițieze o conversație cu ea. Dar de teamă să nu fractureze conversația abia începută, adăugă, la fel de nepăsătoare: încă nu m-am hotărât dacă să plec ori ba. Pe de-o parte, ce mă ține aici, în afară de tine și, evident, Portretul Marelui George?!

Rob o privi foarte mirat, ascunzând cu greu bucuria ce clocotea în el la auzul numelui Marelui George. Era pentru prima dată când Anett rostise numele lui George păstrând titulatura pe drept meritată și nu cea defăimătoare de nebun.

— Eu zic să chibzuiești bine, multe vorbe umblă despre cei care au câștigat la Loteria Orbilor, și nu sunt deloc liniștitoare.

— Ce vorbe? Prostiile rostite pe sub mese, la petrecerile dubioase, de grupul ghinioniștilor? zâmbi, făcându-i cu ochiul, un gest voit intenționat, care urmărea să-l atâțe pe Rob.

— Dacă sunt cu adevărat doar prostii, atunci de ce MAMA nu le contracarează?

— Hai, Rob, tu chiar crezi fabulațiile alea cu transformatul oamenilor în alimente bogate în proteine și aminoacizi ori în îngrășământ pentru pământurile infertile fără acest minunat îngrășământ?

De data asta râse zgomotos.

— Un sâmbure de adevăr trebuie să fie acolo, din moment ce aceste zvonuri continuă să se propage, în ciuda lipsei de dovezi. Doar nu crezi că din politețe sau dintr-un neînțeles respect, MAMA ține cu tot dinadinsul să păstreze portretul Marelui George agățat aici, pe perete, în muzeu. Unde mai pui că i-a rezervat chiar și o sală; mică, ce-i drept, dar toată-i doar pentru el!

— Glumești acum. Doar nu-ți imaginezi că brusc am să cred că MAMA a devenit între timp călăul și, implicit, măcelarul propriului ei creator. Dar să facem o excepție. Să spunem că aș avea intenția să te cred. Care ar fi argumentele tale pentru a mă face să cred în complotul inteligenței artificiale, hotărâtă să se descotorosească de om ca de un balast ce nu-i face onoare și cu care se simte rușinat, de îl ascunde sub preș? Spune-mi! Și-ți promit, am să reflectez atent, fără a lua în derâdere spusele tale.

Pentru prima dată după foarte mulți ani, vocea Marelui George răsuna în mintea lui nedistorsionată, clară, eliberată de ecoul timpului. „O minune are nevoie de trei lucruri: de un loc pustiu, de un timp năprasnic și de un orb care s-o vadă". Muzeul era aproape pustiu, iar timpul mult prea năprasnic, cât despre orb, poate Marele George nu se referea neapărat la o persoană lipsită de vedere. Poate elementele ce condiționau nașterea unei minuni erau pur simbolice, fiind mai degrabă o parabolă dezvăluită celor mai vrednici ucenici, adaptând-o timpului din care aveau să facă parte sau, mai bine zis, timpului în care aveau să se nască. Ar fi putut s-o considere pe Anett orbul ce avea nevoie să vadă, cum la fel de bine ar fi putut face asta în toți acești ani petrecuți în burta cu miros de mucegai a muzeului, dar de fiecare dată se lovea de minunea care trebuia să se înfăptuiască. Ce mi-

nune ar fi fost să convingi pe cineva că tu deții adevărul, salvându-l astfel de la pierire?! Avea 70 de ani, iar Hades deja îl urmarea prin vise, dojenindu-l. Ce avea de pierdut dacă încerca, într-al doisprezecelea ceas, s-o facă pe Anett să vadă? Nimic. Acum avea șansa să spele lașitatea anilor scurși în van, în care doar tăcuse. O va face să vadă! rosti hotărât în gând.

— Ascultă, Anett, am să-ți spun pe scurt adevărata istorie pe care nu o vei găsi în ordinatoarele informaționale din muzeu sau de pe străzi.

— Te ascult, se prefăcu ea curioasă, dând de înțeles că-l va urmări cu mare atenție.

— Din surse sigure, greu de găsit astăzi, omenirea a avut parte de patru revoluții. Revoluția emancipării femeii, apoi cea a eliberării corpului, cunoscută mai degrabă sub numele de revoluția sexuală; a urmat revoluția orbilor, prea puțin cunoscută, fiind de mică amploare și fără prea mare impact asupra omenirii, dar care a reușit totuși să intre în analele istoriei datorită revoluției inteligenței artificiale. Ești femeie, în privința asta curiozitatea ta precis primează asupra primelor două revoluții. Dar, cu toate astea, am să încep cu revoluția orbilor, pentru a înțelege sau conștientiza prezentul în care trăim. Totul a început chiar aici, în orașul nostru, Seville, cu centrul lui istoric așa cum îl vezi azi, rămas neschimbat datorită MAMEI, care a ținut să păstreze arhitectura nealterată de influențele moderne, fiind, de altfel, singurul lucru bun făcut de ea. Dar să nu ne ducem prea departe și să rămânem la ziua în care sursa de venit a persoanelor nevăzătoare din oraș era vânzarea biletelor la loterie. Cât era ziua de lungă, pe străduțele înguste puteai găsi acești orbi care făceau turiștii să se minuneze de dispozitivele lor electronice portabile, de mici dimensiuni, care puteau scana in-

stantaneu biletul la loterie, iar turiștii aflau pe loc dacă biletul lor e câștigător ori ba. Tot dispozitivul electronic putea recunoaște banii primiți pentru bilet, anunțând orbul pe un ton metalic cu privire la restul ce trebuia restituit cumpărătorului. Minunea asta tehnologică deținută de orbi atrăgea mult mai mulți turiști, comparativ cu obiectele istorice de o importanță covârșitoare. Hipnotizați de orbi și de dispozitivele lor vorbitoare, turiștii cheltuiau o sumă frumușică, fascinați, cum spuneam, de tehnologia folosită de ei. Cu timpul, străduțele s-au umplut de orbi și, datorită câștigului, deloc de lepădat, aceștia au început să cumpere proprietăți. Până când, într-o zi, întreg centrul vechi, exceptând obiectivele istorice care aparțineau consiliului, au devenit proprietatea nou-înființatei asociații „Loteria Orbilor". Să nu crezi că Oamenii au stat cu brațele în sân, drept răspuns la petițiile fără răspuns ale consiliului, au început să incendieze case ori să atace orbii pe stradă. O revoluție sângeroasă în toată regula, dar care avea să-i dea drept câștigători până la urmă pe orbi. Cumva mai cerebrali, ori poate o secundă mai isteți, au știut să-și folosească cea mai ascuțită armă, auzul, speculând natura umană, slăbiciunea dublată de dorință. Societatea „Loteria Orbilor" a propus o taxă, dar au insistat totuși asupra cuvântului „dar", o loterie anuală în care ei puneau spre vânzare 10 milioane de bilete la loterie. Până aici nimic nou, numai că noutatea a venit sub forma promisiunii a 1000 de câștigători cu premii fabuloase. Mă urmărești?

— Numai ochi și urechi sunt.

— Bun, atunci. Se spune – acum nici măcar eu nu-ți pot confirma că ăsta-i într-adevăr adevărul gol-goluț –, că orbii au creat prima formă de inteligență artificială cu scopul de a gestiona mai bine câștigurile și de a genera noi metode de creșterea a fluxului de turiști. Evoluția firească, liberă, ne-

constrânsă de forma fizică, a permis inteligenței artificiale să ia un real și nemaivăzut avânt. Dacă la început IA funcționa sub forma unui consilier intuitiv, politicos dar imparțial, gata să ajute dacă cerințele beneficiarului sau utilizatorului erau clare, cu timpul a preluat inițiativa, oferind soluții la probleme arzătoare, sănătate, învățământ, finanțe, comercial etc. Nici explorarea spațială nu a fost uitată; în schimb, orbii, da. Ei au rămas doar cu privilegiile câștigate, pierzând faima pe drept dobândită. Oamenii erau acum cu mult mai fascinați de noul IA, ce avea să fie numit MAMA. Dar să nu ne îndepărtăm de subiect prea tare. Soluțiile, cândva teoretice, ale întregii omeniri s-au transformat în rezolvări practice, iar explorarea spațiului de către om, rămas mai mereu un vis îndepărtat, avea să prindă aripi. MAMA, cu ajutorul roboticii, a reușit să construiască uriașe nave și motoare care să decoleze și să aterizeze foarte ușor pe Marte. De ce Marte, te întrebi? Pentru că MAMA a reușit, tot datorită unei plante preistorice, combinată genetic cu o bacterie descoperită într-un meteorit încătușat de ghețurile Antarcticii, să creeze un hibrid capabil să supraviețuiască condițiilor de pe planeta roșie. Neavând veleități politice, dar având mână liberă din partea conducătorilor, MAMA a început, timid dar cu rezultate mai mult decât promițătoare, terraformarea planetei Marte. Următorul pas avea să fie colonizarea, numai că voluntarii, primii viitori locuitori pe Marte, trebuia să treacă printr-o etapă de metamorfoză pentru a deveni rezistenți la un mediu nou și total străin omului. În teorie, cu toții știm cum se întâmplă metamorfoza. Ca la omidă. Doar că oamenilor nu avea să le crească aripi și nici să li se modifice radical forma anatomică. Conform broșurii, în urma metamorfozei complete aveai să te pricopsești cu o piele roșiatică, asemănătoare cu textura pielii de șopârlă.

Atâta tot. Asta știi tu, eu, și orice pământean doritor de o viață nouă pe Marte. Adevărul este însă mult mai crud, grotesc, inuman. Au fost aleși mai întâi cei care, din punct de vedere genetic, rezistau metamorfozei în drum spre Marte. Restul deveneau hrană pentru coloniști sau îngrășământ pentru pământurile infertile. Nedorind să dea frâu liber speculațiilor unor aranjamente de selecție a noilor coloniști, MAMA a reactivat și susținut drept cea mai înaltă și corectă formă de selecție societatea Loteria Orbilor. Te întrebi de unde știu și ce argumente pot aduce pentru a susține ceea ce tu numești bârfă sau zvon rău intenționat? Ei, află, draga mea Anett, că Marele George a reușit să creeze o clonă de inteligență artificială care a extras toate aceste informații din planul MAMEI. Și știi ce a mai extras de acolo clona?

— Ce?!

— Un algoritm care poate șterge comanda primară, acest fals proiect de colonizare!

— Vrei să spui că Marele George a deținut acest algoritm, dar nu l-a folosit?

— Din păcate, clona inteligenței artificiale a fost reperată de MAMA și distrusă. De teamă ca MAMA să nu găsească asupra lui algoritmul-virus, Marele George a împărțit fragmente din el tuturor ucenicilor.

— Stai un pic! Adică MAMA, prin prinderea celor 11 ucenici, a recuperat în fapt aproape întreg algoritmul-virus?

— Din păcate, da.

— Stai un pic, că tot nu înțeleg! rosti Anett precipitată, pusă deodată în lumina acestui adevăr. Vrei să spui că dacă MAMA îl va găsi pe cel de-al 12-lea ucenic, nimic și nimeni nu va mai putea pune vreodată stavilă acestui masacru cu aer colonial?

— Da! Asta spun!

— Vai de mine, măiculiță! exclamă Anett, acoperindu-și fața cu palmele, în încercarea de a acoperi și ochii minții, care generau deja imagini, creionând clar deznodământul omului pe Pământ.

— Dar stai liniștită, nu-l vor găsi niciodată. Și știi de ce? Pentru că cel de-al 12-lea ucenic stă ascuns sub nasul lor. Chiar aici, sub tutela Marelui George! îi făcu cu ochiul complice lui Anett. MAMA vede tot, știe tot, nu-i așa? Dar până și ea poate fi orbită.

— Adică, adică... tu ești ultimul ucenic!? reuși ea să articuleze, cu multă greutate. Și nu te temi că am să te dau în vileag?

— Nu riști, nu câștigi. Am încredere, poate mult prea oarbă, că tu vei duce povestea mai departe și cumva vei găsi o cale să înfăptuiești minunea pe care toți orbii s-o vadă.

— Bine, bine. Și secvența algoritmică unde este?

— La vedere, draga mea. Nu așa se spune? Cele mai ascunse lucruri sunt la vedere.

Apoi făcu un semn cu capul spre tabloul din perete.

— Vrei să spui că în tot acest timp a stat ascuns în tablou? Nu te cred! De doi ani de zile am desenat milimetru cu milimetru portretul și nu am descoperit nicio fărâmă de algoritm-virus.

— Tocmai asta îți spuneam. Este ascuns la vedere. Toți priviți doar portretul, nu și rama tabloului.

— Wow! exclamă Anett punându-și mâna la gură, apoi sări în picioare și se repezi la tablou, privind de această dată rama cu multă atenție.

Odată descoperită, secvența își etală în toată splendoarea ei eleganța-i algoritmică, făcând-o pe Anett să lăcrimeze. După un timp, aceasta rosti cu însuflețirea unui om victorios, fără a-l privi pe Rob:

— Nici nu știi cât de fericită m-ai făcut, Rob! De fapt, nici nu știi cât de fericită este MAMA acum. Ai avut dreptate! Dar nu în totalitate. Până și orbii care vând biletele sunt, în fapt MAMA, șeful tău este tot ea, vânzătorul de la magazin, personalul de curățenie, bărbierul, copiii care țipă și se zbenguie pe străzi, ninsoarea de jumătate de zi, securitatea muzeului, cerșetorul de la colțul muzeului, toți, dar toți sunt... MAMA!

— Vrei să spui că toți sunteți androizi, de fapt? întrebă el fără a se arăta deloc surprins. Marele George m-a avertizat în privința asta.

— Da, toți! Te întrebi, probabil, unde sunt oamenii? Sau dacă ești singurul om adevărat din oraș? Nu vreau să te sperii, dar ești, de fapt, sigurul om de pe Pământ.

— Adică toți oamenii au fost transformați în hrană și îngrășământ?

— Nu, dragul meu Rob. N-au dispărut, ci explorează și colonizează spațiul. Metamorfoza a fost un real succes. Din punct de vedere genetic, tu ai fost, din păcate, sigurul om de pe Pământ care n-ar fi supraviețuit procesului de transformare. Prin urmare, MAMA a decis să populeze întreaga ta lume, să-i pună puțină sare şi piper, în așa fel încât să nu fii singur, să știi că lupți pentru ceva mai important și mai mare decât întreaga ta ființă.

Dar Rob n-o mai asculta. Doar contempla tabloul Marelui George. Fluviul gândurilor sale își urma lin făgașul, netulburat de malurile abrupte întruchipate în vorbele rostite cu atâta satisfacție de Anett. Nu-l speriase deloc atunci când ea rostise: „Eşti ultimul om de pe pământ!" Androizii erau departe de a fi perfecți, așa că, cel mai probabil, adevărata frază pe care ar fi trebuit să o spună ar fi sunat cam așa: „Ești ultimul ucenic de pe pământ!"

Amintirea culorilor

de Florin Purluca

24 mai 2019

Dormitorul arăta precar. Mobilă puțină, rablagită. Uşi şi polițe cu lacul mătuit, câte o scrijelitură ici-colo. Eram curios cum ajunsese fata procurorului general să locuiască într-un imobil ca ăla. Nu contrariat, doar curios. Lumea e plină de povești de necrezut. Singura piesă interesantă din cameră era agățată într-un cui, deasupra patului. Un tablou. Un nud. O lucrătură brută din pensulă. Multe unghiuri ascuțite. Șolduri din dreptunghiuri. Sâni din triunghiuri. Un pătrat în loc de cap. Viziunea unui amator? O reproducere obscură după un artist consacrat? Oricum ar fi fost, nu eu eram expertul în artă. Lică Lingurar, în acte. Lică Țiganul, pe stradă. El era expertul. Şi nu, nu în sensul acela.

Fata procurorului stătea întinsă pe pat, sub femeia unghiulară din tablou. Era pe jumătate acoperită de lenjeria alb-cafenie. Goală. Un sân era la vedere. Un sân adevărat, un sân ca lumea. Plin, rotund, nu un triunghi pictat cu indiferență. Avea gâtul tăiat dintr-o parte în alta şi sângele se revărsase pe partea dreaptă a patului, cum fusese abandonată, într-o rână. O mână îi trecea dincolo de marginea patului, într-un mod artistic, cu degetele răsfirate. Ca şi cum criminalul ar fi aşezat-o înadins în felul acela. Un tablou, în felul lui grotesc, tot locul crimei.

Lică s-a apropiat de marginea patului. Eu mi-am pus scaunul, pe care-l adusesem din bucătărie, într-un colț al camerei. În cei doi ani de când lucrez cu Lică mi-am învățat lecția. Avea să dureze. Așa că renunțasem, de ceva timp, să mai stau în picioare, absorbit de aura reprezentației. Stăteam bine-mersi, așteptam și luam notițe, acolo unde era cazul, însă preferam să fac asta dintr-o poziție confortabilă. Deși erau rare dățile în care mă vedeam nevoit să scriu câte ceva, mă găseam totuși mereu pregătit. Pentru orice eventualitate, cum s-ar spune. Știi, tablourile nu prea obișnuiesc să spună multe. De obicei.

— Hai, greieraș! i-am spus în timp ce m-am făcut comod în scaun. N-avem toată ziua la dispoziție.

Știa că-mi place să-l iau peste picior.

— Gata, șefule, se rezolvă. Dar trebuie nițică răbdare. Știi că astea despuiate e cu nazuri.

Îmi plăcea de el. În ultimul timp prinsese un pic de roșu în obrajii sufletului. Nu mai stătea murat ca o varză acră, era mai zglobiu cu portul și cu vorba.

Ușa dormitorului s-a deschis. Un cap acoperit cu caschetă a trecut prin fanta îngustă. I-am făcut un semn cu mâna – dispari! A făcut întocmai. Mai erau câte unii care mureau de curiozitate cum le scoteam noi doi la capăt pe toate cele care păreau de nefăcut. Lică s-a descălțat de pantofi, a călcat cu grijă pe saltea. Talpa i s-a afundat în materialul scămoșat, arcurile au gemut specific, metalic, cadavrul s-a plecat ușor pe o parte. Aproape că și-a lipit nasul coroiat de pânza tabloului.

— Avem noroc, șefule. Nu-i ziar. E ulei pe pânză.

Pentru el, tot ce însemna tipar era ziar.

— Bine, i-am spus. Dă-i bătăi.

A rămas locului, în poziția lui fixă și ciudată și la câteva clipe după asta, cum se întâmpla de obicei, nudul și-a trecut palma

făcută din dreptunghiuri mărunte, de un portocaliu pal, peste pătratul care-i era capul. Vârfurile triunghiurilor, adică sfârcurile, discrete tuşe rozalii, s-au mişcat, ridicându-se înspre marginea de sus a ramei. O mişcare fină, ca unduirea unui val mărunt lipit de buza plajei. În cameră s-a auzit un oftat moale, de catifea.

Cu două zile în urmă

Trecuseră treizeci de zile de la data comiterii primei crime şi n-aveam nicio pistă. Între timp mai muriseră două. Aceleaşi împrejurări, acelaşi mod de operare – viol şi mutilare. Acelaşi necaz – nicio pistă. Căpitanul mai avea un pic şi-şi scuipa plămânii pe tăblia biroului de cât urlase la noi.

— Bă! Fir-ar mama ei de viaţă. O săptămână! Atât vă mai dau. Dacă nu vine unul la mine cu... Ceva. Orice! Vă ia mama dracului! Vă trimit pe toţi la Transporturi Feroviare. Incompetenţii dracului!

Era băiat bun, n-aveai ce să-i reproşezi. Dacă mergeai la el cu o problemă, ceva personal, te scotea la liman cu un liber sau cu ce aveai nevoie. Avea relaţii la partid şi asta-l propulsase în funcţie ca o ghiulea. Din gura tunului, direct în scaunul de comisar şef. Deschisese multe uşi, pentru mulţi dintre noi. Dar când primea reclamaţii îşi cam ieşea din fire. De data asta probabil că reclamaţia venise pe filieră politică şi când era vorba despre politruci era sensibil ca o domnişoară căreia i-ar fi ridicat un vagabond fusta. Când a terminat de azvârlit cu noroi în noi, am ieşit toţi, val-vârtej. Şi, s-o spun p-aia dreaptă, eram disperat. Pe mine chiar că mă scosese din unele ca lumea, aşa că aş fi făcut şi pe dracu-n patru numai să aflu ceva. Aş fi făcut şi aş fi crezut orice, oricum, doar-doar să pun un raport pe biroul căpitanului.

Am mers până la Doi Cocoşi cu capul pătrat de la tot felul de gânduri, scheme din filmele poliţiste şi tipare ale unor criminali în serie celebri, descoperite prin cărţi. Aveam un raft ticsit cu volume care asociau termenii Psihologie şi Crimă în cele mai faine şi mai vandabile combinaţii posibile. Pe vremea aia încă mai credeam că am o şansă la Academie. Mă visam mare sculă de basculă.

Oricum, am intrat în bar şi toate mutrele cunoscute erau acolo: Gicu Şperţuială, Jane Patru-Mâini, Mitică Tutun. Şi lista tot continua.

Era miezul lui mai şi, pentru toată suflarea, în boxele radioului se anunţa o vară incendiară.

Îmi terminasem deja halba cu bere, aşteptam alta, când Jane Patru-Mâini a tras un scaun. Patru-Mâini, pentru că avea un talent înnăscut la săltat portofele, de-ai fi zis că opera cu patru mâini simultan, nu cu două. S-a aşezat şi a trântit propria halbă, pe jumătate plină, de blatul mesei. A luat o gură de bere, apoi, pe un ton părtinitor, mi-a spus:

— Vremuri grele, şefule, aşa-i?

Ne aflase tot târgul beleaua şi din incapabili nu ne mai scoteau. Se asiguraseră de treaba asta nişte jurnalişti de bună credinţă, care aveau niscaiva polițe vechi de plătit. Ăsta-i valsul, cum obişnuia să-mi spună răposatul de bunică-meu, care fusese la vremea lui un miliţian de nădejde. Ai sau n-ai pantofi de lac, joci!

Găsindu-mă în nefericita postură de sectorist local, dădeam nas în nas cu indivizi de teapa lui Jane zilnic. La început ni se cam ciocniseră corăbiile, însă mai apoi, de-a lungul anilor, am început să ne dăm pe brazdă şi ajunsesem la genul acela de relaţie profesională – un ochi închis, un cuvânt suflat. O mână spală pe alta, dacă mă înţelegi ce vreau să zic.

Am mai luat o gură de bere şi i-am făcut un semn ospătarului. M-am uitat încruntat înspre Jane Patru-Mâini. Era un farsor de primă clasă. Mă aşteptam la orice din partea lui, mai puţin la un act de sprijin moral. Nu mai putea el de grijă că stăteam eu ca pe ghimpi. Ca să vezi minune! mi-am spus în gând. Capra vecinului probabil că avea asigurare de viaţă.

Patru-Mâini a afişat imediat mina golanului care se dă de ceasul morţii să pară serios. Îi reuşea al naibii de bine, dar cu indivizii de teapa lui nu ştiai niciodată la ce să te aştepţi. Aşa că preferam să fiu precaut.

— Jane, ştii bine, toate până la glume şi mişţouri.

— Pă' mormântu' maică-mii, şefule. A vrut să soarbă o gură de bere, dar s-a prins că divinitatea nu făcea casă bună cu băutura, fapt pentru care a pus halba la locul ei, pe masă. Să nu dea Dumnezeu s-apuc ziua de mâine, dacă te mint cu ceva.

Ospătarul mi-a întins meniul. L-am refuzat politicos şi am plasat direct comanda – cinci mici, te rog! A scuturat din cap şi a plecat de unde a venit, de prin bucătăria din spate.

— Şefule, ţi-o jur, cunosc pe unul. Băiatul ăsta face farmece sau alte alea. Da' le face şi p-alea nefăcute. Toţi care se duce la el cu un necaz, dacă i-a înşelat iubitele sau dacă i-a călcat casa şi i-a furat, le dă de capăt.

— Şi cum se face, măi, Jane, că-i aşa de priceput şi eu n-am auzit nimic despre asta?

— E mai retras de felul lui. Da' pân' la urmă, ce mai contează? Cum face, cum nu face, şefule, treaba e că face. Am vrut să-l zgândăr cu una mai acidă, dar Jane m-a întrerupt: da-i trebuie un tablou. De fiecare dată vrea un tablou.

M-am uitat lung la el. De după tejgea, de la distanţă, ospătarul mi-a făcut semn – o palmă ridicată sus, cu degetele larg răsfirate. Micii mei aveau să fie gata în cinci minute.

— Un tablou? La ce naiba-i trebuie un tablou?

☆ ☆ ☆

Curtea şi casa, în general, arătau jalnic. La interior, totuşi, pereţii erau acoperiţi cu tablouri. Măcar asta mai masca din tencuială, care nu promitea minuni. Şi când spun tot, vreau să spun tot. De la stânga, la dreapta. De sus, până jos. Pe oriunde te uitai erau tablouri. Individul era obsedat de pictură, altfel nu se explica de ce-şi blindase tencuiala cu atâta vopsea şi pânză înrămate. Până să apară el, am analizat câteva din piesele agăţate brutal în cuie lăsate la vedere. Nu sunt un cunoscător, nici nu m-am considerat vreodată unul, dar să fiu al naibii dacă tot ce era acolo părea ceva mai mult decât nişte ştersături banale. Mâzgăleli, de-a dreptul. Ca şi cum cineva ar fi pus pensula, culorile şi pânza la dispoziţia unui preşcolar.

Am aşteptat în holul drapat cu rame vreo cinci minute. Ne deschisese o ţigăncuşă, undeva la vreo doisprezece ani. Oacheşă, slabă ca un băţ, cu părul prins în cele două codiţe specifice, accesorizate cu şnururi în culori vii. Când m-a văzut, mutra lui Lică a devenit expresia invers proporţională a fericitului câştigător la loto. Avea toate motivele. Ni se mai înnodaseră sforile cu vreo câteva luni mai înainte şi îl păsuisem într-o treabă. Nu-i reţinusem numele, dar figura îmi era cunoscută. Avusese o reclamaţie de la un cetăţean. Se dovedise că acuzatorul fusese un pic cam dus cu pluta şi întocmise o plângere aberantă.

— Dar ce-am făcut? a spus moale, cu o mutră trasă care ar fi concurat cu brio la concursul *Milogul secolului*.

— Stai calm, Lică, l-a liniştit Jean. Şefu' e unul din băieţii ăia buni şi are ceva necazuri. M-am gândit că ai putea să-l ajuţi.

Lică i-a înşurubat lui Patru-Mâini o privire ca de taur, dar acesta din urmă s-a prefăcut indiferent. Mai apoi s-a uitat din nou înspre mine. Furtuna din priviri i s-a mai domolit.

— Ce necazuri? mi s-a adresat.

☆ ☆ ☆

— M-aş fi descurcat mai bine la mine acasă, mi-a zis, în timp ce am împins uşa apartamentului şi i-am făcut semn să intre.

În casă, peste tot, era o dezordine cruntă, pe care mă străduiam s-o păstrez în felul acela de vreo trei ani, de când Nela mă părăsise. Eram eu dispus să cred aproape orice, doar-doar aş fi căpătat niscaiva informaţii utile. Dar după ce l-am auzit pe Jean făcându-mi rezumatul, am simţit nevoia să mă asigur, să-l pun la încercare. Cum spuneam, cu toată dezordinea de prin apartament, nu s-a prins că acolo nu fusese de fapt locul crimei. Pentru că, pe bună dreptate, chiar arăta ca unul. Toate cele înşirate pe unde nici nu te aşteptai. Un nucleu tragic care chiar lăsa de înţeles că totul începuse cu o ceartă, se agravase sub forma unui conflict fizic şi se finalizase cu omucidere.

— Cadavrul a fost descoperit acolo, de o rudă. Am arătat înspre pata mare de cafea de pe parchetul din sufragerie. Au încercat s-o curețe, din cauza asta nu prea mai sunt cine ştie ce semne.

Lică s-a uitat în trecere la pata maronie, apoi, după cum era de aşteptat, s-a apucat să-mi analizeze pereţii. În clipa aia, când l-am văzut cum se foieşte dintr-o parte în alta, cum n-are stare, mi-am dat seama că-l aveam la degetul mic. La ce m-aş fi putut aştepta de la unul ca el? Dar l-am mai lăsat un timp. Eram curios ce scuză avea să-mi îndese pe gât. Mă distra felul în care nu avea stare. Aşa că am aşteptat.

— Şefule, n-ai noroc, mi-a zis într-un târziu. Astea-s toate ziare.

A arătat înspre cele două tablouri ce împodobeau pereții sufrageriei de când mă mutasem împreună cu Nela, cu o sută de mii de ani în urmă.

— Chiar am față de prost? i-am spus-o pe șleau. Unde naiba vezi tu ziare? Așa arată o foaie de ziar?

Lică a pivotat pe călcâie și s-a mai uitat o dată la tablourile mele, de data asta cu ochi îngustați și cu nasul aproape lipit de sticla prăfuită. A stat și a analizat cu grijă desenele, ca și cum ar fi vrut să se asigure că nu mai exista nicio urmă de îndoială, ca și cum ar fi putut să fi omis ceva. Dacă nu aș fi știut cine e, m-ar fi dus de nas. Chiar avea atitudinea unui critic de artă.

— E făcute la topografie?

— Da. E făcute la *tipografie*, am subliniat.

Am zâmbit în colțul gurii și am dat din cap aprobator, în timp ce m-am uitat înspre cele două imprimate înrămate. Un car cu boi și, al doilea, o țărăncuță. Grigorescu și Tonitza.

— Atunci e ziare, șefule. N-are suflete. Ca să fie de folos trebuie să fie făcute din pensulă.

Apoi mi-am amintit. Dacă tot ne jucam de-a șoarecele și pisica, de ce să nu dau curs distracției? I-am făcut semn. L-am condus în dormitor, am deschis ușa și i-am arătat nudul fixat în perete. Moștenire de familie, din tată-n fiu. Cică-l pictase străbunică-meu, din partea tatălui. Nu l-am cunoscut. Mă gândisem la un moment dat să chem un evaluator, să-mi spună dacă era ceva de muls de pe urma unei vânzări. Cum numele meu de familie era Călinescu, nu Grigorescu, m-am temut ca expertiza să nu mă coste de vreo două ori valoarea tabloului și să rămân cu buza umflată. Lică s-a apropiat de nud. Eu am rămas sprijinind tocul ușii și am analizat dormitorul în care îmi consumasem puținele ore de odihnă în ultimii zece ani din viață.

Așa-zisul critic de artă s-a întors înspre mine. Mi-a spus pe un ton afectat:

— Dacă vrei, șefule, mă poți aștepta în bucătărie. Dacă îți e frică de farmece și alte alea...

Am rânjit. Chiar că era un artist de circ cu mutra aia prefăcută. L-am asigurat:

— Nu te teme. Am văzut eu unele cu mult mai nasoale la viața mea. Te rog, fă-ți treaba. N-ai grija mea.

A ridicat din umeri, mi-a întors spatele și s-a pus pe holbat la tablou. Când cocoana s-a mișcat un pic, ca după un somn prea lung, trezită dintr-o stare de amorțeală, când desenul s-a mișcat, vreau să zic, am fost la un pas să-mi scuip în sân şi să scap una din alea birjărești. Apoi a început să vorbească şi, pe toți sfinții, dacă nu mi s-a congelat sufletul.

— Ah! a lunecat prin aer oftatul suav. De când a plecat, de când te-a părăsit, știu, nopțile-ți sunt calvar. Dar eu pot să te înțeleg, dragule. Mă oglindesc în dorința ochilor tăi, de fiecare dată când mă privești la ceas târziu în noapte.

Cocoana aia chiar că se mișca de-a binelea și, la naiba, a privit fix înspre mine. Lică s-a uitat la rându-i cu gura căscată, tot la mine, ca şi cum ar fi fost luat prin surprindere. Ca şi cum eu aş fi fost dator cu o nenorocită de explicație, nu el. Bine, la drept vorbind, îl păcălisem. Am tras aer în piept, adânc, şi mi-am frecat ochii. Aș fi vrut să spun ceva, dar ce naiba să mai spui după o așa prestație?

— Îți simt tristețea, a mai spus nudul. Dar eu te ascult, acum şi de fiecare dată când mi-ai vorbit, chiar dacă n-am putut să-ți spun ce simt.

L-am înhățat pe Lică de guler şi l-am târât după mine, afară din dormitor. Nu fumam, dar dacă aş fi avut un pachet l-aş fi ras pe loc. Am căutat totuşi să par stăpân pe mine. Cred că mi-a ieșit ca elefantului o mișcare grațioasă de balet.

— Ce mama dracului a fost asta?

— Aici nu-i... – a spus el un pic confuz. N-a fost niciun mort. Aici stai matale. Aşa-i?

— Ce mama dracului a fost asta? am repetat obsedat de ideea că făcuse el cumva şi mă păcălise. Ce şmecherie e la mijloc?

— Nu-i nicio şmecherie. Ţi-am zis dinainte. Aşa le fac eu să prindă viaţă, dacă nu e ziare. Trebuia să ieşi dacă îţi e frică de d-astea, bre.

— Prostii! m-am răţoit la el. Zi-mi cum faci?

Discuţia a tot continuat în mod inutil vreme de mai multe minute, într-un scenariu de atac acuzatoriu, respectiv defensivă disculpatorie. Apoi am tras aer în piept şi i-am spus, aparent sigur pe mine până-n adâncul sufletului:

— Bine! Hai înapoi şi mai fă şmecheria asta o dată.

L-am tras după mine. S-a apropiat de tablou. Am fost, o secundă cu ochii pe el, următoarea cu ochii pe tablou şi tot aşa.

— Of! a reverberat un oftat în eter. Atâta durere! O simt. Sunt alături de tine, dragul meu.

Mi-am ţinut respiraţia şi am căutat cu disperare un semn care să trădeze vreun truc făcut de Lică, mişcându-mi cu rapiditate capul dintr-o parte în alta. Când la el, când la culorile care tremurau pe pânza fixată în perete. De data asta, Lică a fost cel care m-a tras afară din cameră.

— Bre, mi-a spus cu voce afectată. E nasoale treburile astea. Uite de-aia le fac acasă. Nu e de glumă, poţi să rămâi cu spaime.

L-am fixat cu ochi mari şi cu senzaţia tot mai evidentă că aerul din apartament era tot mai puţin.

— Hai afară, mi-a zis şi eu am mers după el.

☆ ☆ ☆

În fața blocului, mi-a explicat:

— E treabă veche, din familie. De când se știu, muierile din neamul lui Lingurar au avut farmecele astea când vedea vopsea pe pânză. Dar pe urmă a sărit două spițe, adică pe bunică-mea și pe mama, și tare s-au mai bucurat. Că e un blestem, bre, să faci asta. Că lumea se sperie și nu te mai primește prin case. Chiar și cu țiganii, povesteau ai mei, din ce mai țin și ei minte de pe la neamuri, aveau necazuri.

L-am ascultat în tăcere, fascinat de amintirea proaspătă a demonstrației miraculoase.

— Nu știu de la ce vine, a continuat să-mi explice și a lăsat capul înspre pământ. Și-a trecut vârful pantofului scâlciat peste un muc vechi de țigară. Mi-a apărut prima dată când am făcut paișpe ani. Ce supărați au mai fost ai mei. Că cică sunt blestemat. Lică a ridicat resemnat din umeri: nu e bine, că nu poți să te duci și tu la cineva în casă de frică să nu faci balamuc. Dar nu e nici chiar așa de rău. Dacă stai mai ferit, trăiești ca oamenii.

— Ai fost la un doctor? am găsit cumva puterea să-l întreb.

Mi s-a părut până și mie o întrebare cam idioată, dar a fost tot ce m-am priceput să spun.

— Nu m-am dus. Sunt țigan fără carte, da' am și eu internet. Mă mai uit pe la filme și alte alea. Dacă mă vede doctorii, ăia mă taie, bre, ca să vadă ce și cum.

N-am putut să-l contrazic. Chiar că era numai bun de cobai.

— Atunci de ce ai venit, dacă te temi?

A ridicat din umeri.

— M-am gândit că m-a reclamat din nou moșul ăla și ai venit să mai vezi matale ce și cum. Am crezut că dacă spun nu, dacă nu vin, mă arunci în pușcărie. Că trebuia să-i dau banii pe tabloul pe care mi l-a adus să-i aflu ceva. Dar n-am

aflat nimic. După ce se tot foiesc, culorile se amestecă și se prăpădesc desenele și rămâne paguba. Nu prea mai sunt bune de nimic.

Surprinzător, am găsit resursele necesare să zâmbesc. Și, ca dintr-odată, mi-au venit mintea și spiritul la loc.

— Însemnă că tu chiar poți să mă ajuți.

Lică a ridicat ambele palme în aer, defensiv:

— Te ajut, bre, nu spun că nu te ajut. Dar nu mă bagi în gura lumii. Nu mai merg nicăierea cu matale. Dacă vrei ceva, îmi aduci pânzele acasă.

Știam clar că așa ceva era practic imposibil. Ar fi însemnat, în cazul în care erau tablouri în casele unde avuseseră loc crimele, să merg la fața locului și să le împrumut. Cum aș fi putut să-mi justific intenția în fața procurorilor? Cu presupusa colaborare cu un țigan, chiar că aveam să-mi dau singur foc la valiză.

Mi-am frământat buzele.

— N-am cum, i-am spus. N-am cum să scot tablourile de acolo.

Lui Lică i s-a zburlit părul pe ceafă:

— Eu în gura caraliilor nu mă bag, bre.

— Aș putea să găsesc o scuză, ca să fii singur în cameră. Apoi, dacă afli ceva, găsesc o modalitate să folosesc informația.

☆ ☆ ☆

Până la urmă s-a dovedit că și inspectorul-șef ar fi fost în stare să accepte orice. Desigur, n-am putut să-i spun despre abilitățile lui Lică. M-ar fi crezut smintit. I-am povestit însă că era unul de teapa celor care cunoștea tot ce mișcă, fără să fie neapărat un mare lord al crimei. Căra băutură într-un

bar obscur unde se aduna spuma vagabonzilor și se jucau jocuri de noroc. Cunoștea detalii și criminalul nostru, de fiecare dată, lăsase urme. Un pachet de țigări, un ziar și chiar o cravată. L-am convins că Lică îmi era dator și că poate ar fi fost în stare să ne spună ceva util. În fond, nu era nimic mai mult decât niște vizite. Nu exista niciun risc de contaminare a dovezilor. Faptele se consumaseră deja de luni bune. Tot ce era de recoltat de la fața locului fusese pescuit deja de specialiști.

A acceptat cu nesperată ușurință. Probabil că presiunile erau colosale, pentru că în mod normal ar fi ridicat din sprânceană la o așa propunere.

☆ ☆ ☆

În primul apartament n-am intrat. Am așteptat cuminte, afară, în fața ușii. Ecoul primei demonstrații încă mă bântuia. Și, oricum, nu ne-am ales cu nimic. Ca să-l parafrazez pe Lică, *toate tablourile din casele victimelor era ziare în rame.* Fapt pentru care, înspre al doilea apartament, în care murise fata procurorului general, am plecat descumpănit. Când venea vorba despre criminali în serie, fundația cunoștințelor mele era făcută din subiecte internaționale de presă, filme americane și teoria din cărțile de psihologia crimei. Ideea era că, în linii mari, ucigașul își alegea victimele din medii similare. Asta însemna că riscul de a da peste alte ziare întinse pe pereți era destul de ridicat. Evident, o simplă presupunere. Era drept că mai fuseseră vreo doi care omorâseră, fiecare în parte, câțiva cetățeni în oraș. Însă acolo era vorba despre teamă și cauzalitate. Și deși erau la un anumit nivel tot criminali în serie, cazul violatorului ucigaș era cu totul de o altă factură. Existau trăsături clare care vor-

beau despre intenții maniacale. Părea organizat, atent. Aveam strania impresie că toate dovezile, lucrurile uitate, de fapt nu fuseseră uitate nici pe departe la locul faptei. Ba mai curând plasate în mod teatral, sfidător. Începeam să am un fior în lungul coloanei. Un amestec de teamă și deznădejde. Că era cu un pas înaintea noastră, nu mi s-a părut o tragedie. Cam din punctul acela pleacă mereu majoritatea cazurilor. Ajungi la fața locului și începi să construiești totul de la zero. Ca și cum vinovatul ar fi tăiat o poză cu foarfeca și tu trebuie s-o refaci. Bucată cu bucată, ca pe un joc de puzzle. Diferența stătea în priceperea și răbdarea făptașului. Cu cât abilitățile lui erau mai dezvoltate, cu atât erau mai mici piesele și truda noastră mai mare. Problema stătea în faptul că, găsindu-mă în fața unui om precum Lică, cu un talent extraordinar, întrebarea firească era: exista și de partea cealaltă a baricadei o abilitate la fel de miraculoasă? Un talent ascuns, folosit în slujba răului?

☆ ☆ ☆

1 august 2023

Nudul pătrățos a continuat să ofteze şi să se foiască în ceea ce părea să fi fost un soi de canapea. Întotdeauna, personajele de acolo rămân încărcate cu energia momentului şi stau aşa pe toată durata existenței lor, mi-a explicat Lică din mers. După felul marcant în care nudul atipic gemea, între duduia care servise drept muză şi pictor fusese ceva mai mult decât o colaborare strict la nivel profesional. Lică, având temele făcute, a spus pe un ton afectat:

— Spune-mi despre el, te rog.

— L-ai cunoscut? a reverberat glasul moale al nudului.

Chiar şi de la distanţa de la care eram aşezat, i-am văzut gura mişcându-se. Din nou, un dreptunghi mărunt, de culoare cafenie, ovalizându-se şi-apoi revenind la imperfecţiunea lui geometrică iniţială, de mai multe ori la rând. Cuvintele, ca şi cum ai fi putut să auzi bătaia aripilor unui fluture. Ochii, cercuri negre devenind progresiv linii fine.

— Nu, dar spune-mi tu. Cum era?

Nu era ca şi cum ne interesa în mod deosebit, dar nudurilor, îndeosebi, le place să fie măgulite, excitate. Le place să îţi dai aere de poet, să foloseşti cuvinte lipicioase precum mierea. Că de aia sunt nuduri, nu? Şi Lică, de-a lungul timpului, a învăţat să aibă răbdarea necesară să se poarte întocmai.

— Era ca un vis, a spus nudul cu o voce de fluiditatea uleiului. Era delicat. Mă iubea mult. Ba nu! s-a contrazis. Mă diviniza. Spunea că nu e zi în care să nu simtă nevoia să mă aibă. Înţelegi dragostea lui? Înţelegi ce aveam noi?

— Înţeleg, i-a spus Lică pe acelaşi ton prefăcut. Acum, spune-mi, te rog, despre cel din cameră. Spune-mi despre al ei. Lică a arătat înspre moartă. Nu se compara, aşa-i? Nu era nici pe departe aşa cum era al tău.

Asta-i partea în care sunt atinse cel mai profund, momentul în care reacţionează cel mai sofisticat. Culorile au devenit aproape lichide, au vibrat a viaţă, în timp ce nudul a coborât de pe canapea şi a venit, cu paşi neauziţi, de vals nefiresc, până spre buza ramei, într-un siaj de portocaliu, maro şi roşu pe fundal. Formele geometrice au început să crească. Şi, în timp ce unele au crescut, umplând cu unghiurile lor tăioase pânza, altele au dispărut treptat, până ce în ramă n-a mai fost decât chipul colţuros al nudului. Pătrate, cercuri şi dreptunghiuri, de diferite mărimi, în mai multe nuanţe de portocaliu, roşu sau maro, care închipuiau un nas, nări, buze, ochi, o gură şi sprâncene.

— Vecine, a mai spus nudul, cu vocea ei catifelată. Ea îi zicea mereu „vecine" și el insista să-i spună George. Era clădit ca o brută.

☆ ☆ ☆

Următorul apartament a fost un duplex și din clipa în care am deschis ușa am știut că acolo aveam să găsim ceva. Mobila, obiectele de decor, intimitatea, în general, lăsa impresia bunului gust. Totul era asortat. Ar fi fost absurd ca pe pereții unui imobil de lux cineva să fi atârnat *ziare*. Chiar din holul primitor de la intrare am fost întâmpinați de un peisaj pictat superb. Lică s-a apropiat. Nu era mare pânza în sine, cam de mărimea unei file de caiet studențesc. Rama era pompoasă, dar cu gust. Colaboratorul meu, pe atunci doar de ocazie, s-a holbat un timp și păpurișul de sub cerul vinețiu a început să unduiască în bătaia unui vânt mut. Un stol de păsări a lunecat în lungul cerului, un pumn de V-uri mișcătoare, și am avut impresia stranie că de undeva, de departe, au răsunat măcăituri abia sesizabile.

Lică s-a rotit pe călcâie și mi-a zâmbit. Cumva, acceptând la un nivel primar stranietatea talentului lui, mi-am înclinat capul pe o parte. I-am întors zâmbetul și am luat-o în lungul scărilor care duceau spre dormitorul de la etaj, la locul crimei.

Gioconda ne aștepta fixată în peretele de deasupra patului. Mă rog, o imitație a ei, nu originalul, dar una destul de reușită. Patul era răvășit. Petele de sânge căpătaseră o nuanță întunecată. Am rămas într-un colț, tăcut și cu privirea lipită de expresia Mona Lisei. Lică a venit și mi-a cerut câteva detalii. Era firesc, trebuia să știe. I-am povestit în linii mari despre caz. Pe urmă a mers iar în fața portretului. Și pentru prima dată cafeniul ochilor aceia, care te fixau din orice

unghi te-ai fi găsit, s-a abătut asupra lui Lică. Doar asupra lui. Cumva, mi s-a părut că iau parte la un moment la fel de magistral precum crearea originalului. Apoi Gioconda s-a aplecat ușor de umeri, în închisoarea ramei din lemn lăcuit până spre perfecțiune și a spus cu o voce caldă și liniștitoare, care nu ar fi putut să fie a altei femei decât a ei:

— Ce dorești?

Atât de sigură pe ea. Implacabilă. Lică și-a dres glasul. Nu-l cunoșteam prea bine atunci, dar mi s-a părut că simt o vibrație de emoție în tonalitatea vocii lui.

— Acum câteva... – a făcut o pauză scurtă. Acum câteva zile, a revenit, s-a întâmplat ceva. A murit o femeie.

Gioconda a suspinat.

— Oh, da! A murit. Dar e firesc, a mai spus. Am văzut mulți oameni murind.

Am stat și m-am întrebat: cât de veche ar fi putut să fie pictura? Am râs în sinea mea, dar pentru o clipă m-am cutremurat: cum ar fi fost să am în față originalul? Era totuși imposibil. Era? Ce mai însemna granița dintre posibil și imposibil, cu Lică dinaintea ochilor mei dialogând cu Mona Lisa? Am înghițit în sec. Cam multe întâmplări pentru o singură zi.

— Așa este, a zis Lică. Oamenii moare, însă femeia asta a fost ucisă.

— Mda, ucisă! A urmat o clipă de tăcere absurdă, timp în care privirea cafenie a trecut dintr-o parte în alta. S-a lipit de ochii mei. Apoi a zâmbit discret. Ucisă... Ucisă de doctorul ei.

— Un doctor? a insistat Lică.

— Doctorul ei, a repetat. Aveau o aventură. Câteva luni bune. Ea a suspectat ceva. A descoperit pete de sânge pe cămașa lui. El s-a fâstâcit, explicându-i. Apoi, în ziua aceea, la

mai multe zile după incidentul cu petele, i-a găsit pozele din buzunarul sacoului. Le fotografia moarte. Ea s-a speriat. S-au certat. L-a amenințat – te denunț, i-a spus.

Gioconda a imitat un gest dramatic, cu ambele mâini ridicate mimând gravitatea unui moment din amintirea ei. Din amintirea culorilor ei. Linii fine de culori s-au amestecat în jocul mișcării, tulburând claritatea picturii. Și-a împreunat din nou palmele și s-a lăsat tăcerea. Pictura a rămas nemișcată, vizibil alterată. Lică era deja lângă mine. Absorbit de gestul Giocondei, nici nu-l observasem.

— Șefule?

— Da, i-am spus ușor tulburat.

— Ai auzit? Doctorul femeii. Dacă au... – a făcut o pauză, zâmbind. Înțelegi matale.

Înțelegeam perfect. Era imposibil ca niciuna dintre prietenele ei să nu fi știut nimic dacă avuseseră o aventură. Lică s-a mai uitat o clipă la Mona Lisa și pe urmă am plecat, luându-ne la revedere și mulțumindu-i într-un mod straniu, cel puțin așa mi-a părut atunci, unei picturi. Pe tot timpul drumului până la sediu mi-am închipuit un scenariu în care Lică ar fi intrat într-un muzeu. Brukenthal, Luvru sau Galeria Națională din Londra. Câte ar fi putut să afle... Grigorescu, Tonitza, Rembrant, Picasso. Detalii nemaiauzite din viața intimă a celor mai cunoscuți pictori ai lumii. Însă cu ce preț?

☆ ☆ ☆

Pe doctor l-am găsit la o săptămână după. I-am făcut o vizită neanunțată împreună cu Lică. Ne-a primit cu o mască de indignare pe chipul palid, care încerca să ascundă frica, în salonul vilei sale luxoase. Pereții erau împodobiți cu pic-

turi. L-am pus în fața faptului împlinit. Prima dată l-am momit cu ideea complet falsă că, în cele din urmă, pusesem mâna pe niște filmări și declarații anonime. Apoi, după cum stabilisem, l-am lăsat pe Lică să-i facă o demonstrație. Bărbații și femeile din portretele lui au început să șușotească, în timp ce eu l-am acuzat din nou de crimă. Înnebunit, a primit vestea ca pe un pumn în coșul pieptului. S-a năpustit asupra mea să-mi facă felul, azvârlind cu o vază. M-am ferit și am scos pistolul. Cu tâmplele pline de broboane de transpirație, s-a lăsat în genunchi. Portretele au continuat să se foiască în ramele lor vechi și să murmure. Îngenuncheat, cu o privire tulbure și cu un maxilar tremurând spasmodic, părea ca și cum aștepta moartea, nu o pereche de cătușe prinse dimprejurul încheieturilor mâinilor. Apoi Lică a ieșit afară și, în timp ce l-am tras după mine, doctorul a continuat să se holbeze la picturile lui, care-și pierduseră deja bună parte din claritatea de odinioară. Linii și iar linii, o amestecătură de culoare peste ceea ce, nu demult, fuseseră opere de artă.

☆ ☆ ☆

Ideea unei agenții mi-a venit la puțin timp după. O probă la un divorț, un caz de furt neelucidat. Mărunțișuri, cum s-ar spune. Lică, din postura lui, n-ar putea să ofere încredere. Însă eu, cu experiența mea polițienească, am oarece credibilitate. Ca în cazul uciderii fetei procurorului general, informațiile primite nu sunt chiar cele mai exacte. Informații pe care clienții noștri, de altfel, la început le primesc cu scepticism. Nu mereu aflăm nume. Dar sunt detalii despre ora atacului, despre vestimentație sau semnalmente, care restrâng cercul suspecților și piste noi încep să capete sens.

N-aș putea spune că avem cea mai plăcută sau ofertantă meserie din lume, dar avem parte de felia noastră de tort și asta ne face să mergem înainte. Așadar, dacă se întâmplă cumva, de la un timp, să devină de negăsit câteva piese din colecția personală de bijuterii (sau poate o sumă de bani?) nu ezita să ne faci o vizită. În pofida metodelor neconvenționale, ne dăm silința să facem treaba cum se cuvine și tarifele sunt chiar rezonabile.

Chemarea

de Robert Gion

În ziua în care am auzit chemarea, exploram, ca de obicei, mlaștinile puturoase din apropierea castelului părinților mei. Nu i-am dat prea mare atenție – prinsesem câteva broaște-aligator pe care aveam de gând să le folosesc în experimentele mele nocturne, și cum broaștele se zbăteau puternic în plasa de răchită, și tocmai descoperisem și urmele unei ventuze-canibal, am presupus că era doar țipătul vreunei alte creaturi din împrejurimi. Când s-a auzit din nou, însă, mi-am dat seama într-o fracțiune de secundă că încorpora anumite sunete pe care nu mai avusesem ocazia să le surprind până atunci, și am devenit imediat atent. La o primă impresie părea un vaiet sau un geamăt îndepărtat, totuși, odată trecută bariera acestor sunete inițiale, se deslușeau altele, mult mai ciudate, cortegii de bâzâituri, fluierături și murmure, ce căpătau în anumite momente ritmurile unei melodii cu o putere de atracție copleșitoare – pentru ca imediat totul să escaladeze în acorduri sacadate, asemănătoare unor incantații.

Păreau să vină din direcția Grotelor de Nisip.

Am aruncat din mână plasa de răchită. De câte ori îmi întrebasem părinții care e, de fapt, rostul meu pe lume, îmi răspunseseră că „ce-am-de-făcut" mă va găsi singur într-o

bună zi, iar când mă va găsi „ce-am-de-făcut", voi ști exact și fără îndoială cum trebuie să acționez. Poate că asta era una dintre acele zile mult așteptate. Sunetele atrăgeau cu sute de inflexiuni diferite ce se modificau și se uneau în fire de armonie apropiate de beția extatică. Eram prins. Nu puteam rezista. Am lăsat totul baltă, broaștele și urmele ventuzei-canibal, și-am început să alerg.

Săream peste ierburi, zburam peste apele mlăștinoase, fugeam către Grotele de Nisip. Chemarea devenea mai puternică, tot mai puternică, o auzem cu toate simțurile, o respiram, o beam, mă strângea cu mii de degete nerăbdătoare și, dintr-odată, o strălucire dureroasă a făcut ca totul să dispară din jur, în timp ce mă dădeam peste cap într-un nor de scrâșnete și fluierături.

Am deschis ochii cu greutate. Mă aflam într-o odaie scundă, mobilată ciudat. Câțiva tineri stăteau în fața mea, ținându-se de mână – adolescenți de vreo paisprezece-cincisprezece ani, cu fețele împietrite de uimire și groază. Cu pielea roz și gingașă, cu ochii limpezi, cu trupșoare fragede și frumos mirositoare, părul lor blond ori șaten, făcându-i să semene cu niște bomboane colorate. Bomboane-bombonele. M-am repezit fără ezitare asupra lor. Nici n-au apucat să urle prea mult. Le-am mușcat fețele, le-am sorbit sângele, le-am rupt membrele și le-am scos măruntaiele – i-am sfâșiat în bucăți, iar bucățile le-am măcinat între dinți. După ce-am terminat, m-am săltat pe vârfuri și am privit câteva clipe în jur.

În mijlocul odăii, pe podea, era trasată o pentagramă roșie, încărcată de simboluri binecunoscute, înconjurată de-un brâu de lumânări aprinse – mijlocul pe care tinerii îl folosiseră să mă invoce.

Am pășit peste ea. Nu eram încă pregătit să mă întorc. Existau prea multe mirosuri îmbietoare prin preajmă. Capul meu

aproape atingea tavanul. Am făcut câțiva pași printre corpurile mutilate, mușcând ceafa unei fete ce încă mai mișca, apoi m-am apucat să explorez și celelalte încăperi. Nu mai era nimeni în casă, așa că m-am dus către ușa de la intrare, am zburat-o din țâțâni cu o singură răsuflare, pe urmă am ieșit afară.

Era cald și bătea puțin vântul, iar din depărtate, prin aerul înserării, se auzeau râsete și țipete – probabil de copii. Le-am ascultat cu atenție. Am ascultat și vântul – nu, nu erau deloc strigăte ori glasuri încărcate de voie bună, erau chemări, chemări asemănătoare cu cea care mă adusese aici. Părinții mei avuseseră dreptate, „ce-am-de-făcut"-ul și sensul existenței mi se revelau, iată, de la sine. Mi-am alungit urechile și le-am ascultat pe toate – pe cele imploratoare, pe cele ironice, pe cele slabe și înfricoșate, pe cele răutăcioase, pe cele disperate, pe cele egoiste, pe cele sfidătoare, da, mai ales pe-acelea. Apoi, convins, mi-am încordat picioarele, mi-am deschis aripile și am pornit ca un vârtej însângerat către cea mai puternică dintre ele.

Ilustrație de Glonescu + AI

05 mai 1873

de Ciprian-Ionuț Baciu

Raport sintetic de misiune
Confidențial – în atenția Maestrului Arhivar
Timotei Vadici
Semnat: Arhivar Cătălin Avramescu
10 aprilie 2023

Dragă domnule Maestru Arhivar,

Sper că nu veți fi deranjat de tonul prea familiar al acestui raport, alături de maniera în care am ales să mă adresez domniei voastre. De asemenea, nădăjduiesc asupra faptului că nu veți regăsi obositoare unele amănunte, însă consider că este datoria mea să împărtășesc în detaliu lucrurile stranii petrecute în ultima perioadă în Timișoara. Iar dacă veți găsi inutile cele descrise în acest raport, mă supun cu umilință judecății domniei voastre, gândindu-mă că-mi veți acorda iertarea cu prilejul proximei vizite la Casa Arhivarilor aparținând Mănăstirii Vitovnița.

Lucrurile asupra cărora îndrăznesc să vă rog a vă apleca atenția au avut loc cu prilejul unui examen din sesiunea de iarnă a anului doi la Facultatea de Istorie, unde domnia voastră a stăruit ca eu să-mi obțin licența, obținând pentru mine

o serie de fonduri pentru care nu mi-ar ajunge cuvintele să vă mulțumesc. Vă asigur că tratez cele asupra cărora m-ați însărcinat cu toată seriozitatea și îndrăznesc să vă adresez acest raport ca unui părinte, fiind puternic încredințat că veți trece cu vederea anumite lucruri care ar părea lipsite de reverență, la o primă vedere.

Ne aflam, așadar, la jumătatea lunii ianuarie, la examenul oral de Istorie Modernă Românească, în prezența domnului Conferențiar Camil Popescu, un om de o eleganță ieșită din comun, care venise pe tot parcursul anului, fără excepție, la costum. De data aceasta, dat fiind că ninsese ușor și se instalaseră obișnuitele noroaie în preajma șantierului perpetuu din apropierea sediului Facultății de Istorie, domnul profesor optase pentru o ținută mai lejeră: o scurtă călduroasă, deschisă la culoare, ginși, pulovăr alb și o pereche de ghete negre, lustruite impecabil.

Intraserăm o primă grupă de cinci colegi în examen, iar eu nu m-am putut abține să nu-i laud încălțările, sperând prin aceasta, recunosc, să mai destind puțin atmosfera:

— Totuși, cum le țineți așa curate, domn' profesor, pe lapovița asta?

— Ei, păi știu să merg, domnule Avramescu! îmi replicase încântat asupra spiritului meu de observație.

Apoi ne-a povestit o întâmplare amuzantă, așa cum deseori a făcut-o în timpul semestrului, fiind un profesor mucalit, știind mereu să ne binedispună, deși reușea apoi să rămână într-o notă serioasă. Întâmplarea se referea la un student prea puțin interesat de școală, care obținea de regulă doar note de trecere și se pomenise, nici el nu știa cum, cu un 9 despre care se văita, mai în glumă mai în serios, că-i strica toate mediile.

— Da, reluase apoi domnul Camil Popescu, pe un ton care devenise iarăși didactic, solemn, să revenim la colabo-

rarea noastră din această dimineață. Vă rog să-mi prezentați carnetele dumneavoastră de student.

Intrasem în examen eu, urmat de Claudiu Lupescu, poreclit și Farkaș, îmbrăcat la patru ace, cu cocarda tricoloră în piept, apoi Dragoș Coroată, vlăjgan amator de șeptică și de cuișoare, Cornel Rugină, roșcat, emotiv, bâlbâindu-se fără excepție când pronunță litera C și, timidă, Achilina Cojocaru, pe care mulți o considerau cea mai frumoasă colegă din an, cu silueta și tenul ei măsliniu, cu zâmbetul care dezvelea dinții albi, perfecți și buzele mereu umezite. O să vă rog să mă iertați că vă scriu toate acestea, spovedind totodată gândurile sau pornirile pătimașe, care n-ar avea ce să caute într-un asemenea raport, însă vă scriu, totuși, ca unui părinte, nădăjduind că sinceritatea mă va elibera de ele.

— Domnule profesor, nu c-c-cred că putem să vă dăm c-c-carnetele de student, pentru c-că nu am primit așa ceva.

Auzind aceasta, domnul Conferențiar ne privi contrariat:

— Păi și notele, eu unde vă trec notele? Ceilalți profesori unde le consemnează? Părinții voștri unde le văd?

— După ce completați catalogul digital, se regăsesc pe internet, am găsit eu de cuviință să intervin.

— Așa, la voia întâmplării, se uită toți la ele? reluă, intrigat, profesorul.

— Nu, continuai, avem fiecare *userul* său.

— Și parolă, interveni abia auzindu-se Achilina.

— Bun, fie, o să mă consult și cu domnul asistent, o să ajungă puțin mai încolo. Oricum, îmi trebuie un document, buletinul de identitate îl aveți la voi, nu?

Îl aveam cu toții, mai puțin Cornel Rugină, care prezentase pașaportul.

— Noroc-cul meu c-că îl am c-când am fost în Rusia și l-am ținut c-cu mine.

— Bine, să trecem mai departe, replică profesorul, pe care nu-l interesa nici de ce Rugină avea pașaport, nici de ce se nimerise prin Rusia. Cine dorește să răspundă primul?

M-am oferit să sparg gheața:

— Eu, domnule profesor, dacă am și acceptul colegilor. Oricum sunt primul la catalog.

— Hm, Avramescu, da, aveți dreptate, confirmase domnul Conferențiar. Ceilalți?

Colegii încuviințară tacit.

— Bine, domnule Avramescu. Vă rog să ne spuneți ce știți despre momentul abdicării lui Cuza, în ce condiții s-a petrecut, precum și despre primii ani de domnie ai lui Carol.

Emoționat, am relatat în amănunțime despre ultimele luni în funcție ale domnitorului, despre cum simțea că, politic, era un om care își încheiase socotelile, despre cum aflase că i se pregătea debarcarea, însă nu făcuse nimic spre a stopa complotul politic.

Apoi, fără a fi oprit de profesor, am trecut la Carol, despre cum s-au lăudat politicienii români că l-au descoperit, despre ceilalți prinți străini la care se gândiseră ai noștri, care nu erau oricum prea mulți, pentru că nimeni nu se înghesuia să preia o țară plină de probleme, la periferia Europei, aservită Imperiului Otoman. Am continuat povestind despre cum Carol a ajuns clandestin în România și mă pregăteam să relatez despre Independență. Între timp, intrase și asistentul, care s-a alăturat domnului profesor luând loc alături de acesta, la catedră, pe un scaun mai mic cu spătar.

— Bun, dar nu trecem la 1877. Mă interesează să-mi spuneți despre reformele lui Carol din acei primi 10 ani.

— Păi, s-a focalizat pe modernizarea României, care era un stat agricol înapoiat din punct de vedere industrial. S-a ocupat de căile ferate, de lucrări de infrastructură în Dobrogea.

— Dobrogea?

— Ah, mă iertați, ați insistat să rămân la perioada anterioară războiului de Independență.

— Da, domnule Avramescu, mă interesează primii ani de domnie, Dobrogea devine a României...

— ...după 1877, știu, îi luasem vorba din gură.

— Știu că știți, replică malițios. Însă acum gândiți-vă că ora este a voastră, voi sunteți acum profesorii, iar eu și domnul asistent suntem precum elevii aceia corigenți din clasa a VIII-a care stăteau în ultima bancă și puneau tot felul de întrebări stupide ca să vă strice ora.

În sală, râsete, alături de zâmbetele nevinovate ale domnului profesor, care identificase un punct nevralgic, o lacună în expunerea mea și insista, evident, asupra acesteia.

— Deci, domnule Avramescu, ce ne mai puteți spune despre primii ani de domnie ai lui Carol? Nu despre Independență.

— Modernizare, căi ferate, infrastructură...

Tăcere, secunde bune de tăcere, zeci de secunde, în care îmi căutam orice cunoștințe aș mai fi avut despre acea perioadă și despre Carol.

Momentul a fost oprit de alte zâmbete largi ale domnului profesor:

— Despre Constituție ați auzit, domnule Avramescu?

Evident, părinte Arhivar, intrasem într-un blocaj din cauza presiunii, pentru că știam cu toții că examenul este unul destul de dificil, la o disciplină fundamentală, în pofida atitudinii constructive, de încurajare și degajată, a domnului Popescu.

— Ah, da, sigur, Doamne, am omis din cauza emoției. Da! Vă mulțumesc că mi-ați reamintit.

Am început apoi să-i înșir prerogativele lui Carol, cum se echilibrau cele trei puteri în stat, raporturile dintre ele,

cine avea inițiativa legislativă. Am adus amintire despre reforma monetară și despre primii lei românești, moment în care domnul asistent, mare amator de numismatică, a dat admirativ din cap.

— Bun, dar Constituția în sine a fost una democratică?

— ...

— Votul, domnule Avramescu, să vă ajut puțin, cum era?

— Ah, votul era cenzitar, pe bază de avere.

— Deci nu putem vorbi despre o domnie democratică. Sigur, era una constituțională, dar nu democratică. Și Carol, ce prerogative legislative speciale mai avea?

— Drept de veto!

Replica a fost urmată de un gest larg, aprobator, al domnului profesor. Reținusem încă de la curs acest aspect deosebit de important, asupra căruia insistase la momentul predării materiei. Însă nu era convins încă pe deplin:

— Despre reforma agrară a lui Cuza ce ne puteți spune, domnule Avramescu?

Aici, părinte Arhivar, am relatat, cu lux de amănunte, despre diferențele dintre Muntenia și Moldova, despre numărul de hectare, am reținut până și câte sute de mii de gospodării au fost împroprietărite.

— Bun, mă oprise mucalit profesorul, acum, pentru nota 10, ar trebui să-mi înșirați măcar primii 20.000 de țărani, cu nume și prenume.

Râdeau, și el și asistentul.

— Bine, domnule Avramescu. Nota finală, având în vedere și examenul parțial, este 9!

Nu puteam fi mai fericit, dat fiind că la parțial luasem un 8 destul de necăjit, după ce mă trecuse prin chinurile facerii cu Supplex Libellus Valachorum, și Inochenție Micu, și dreptul de reprezentare al românilor în Dietă.

— Așa, reluase profesorul bine dispus, să trecem la următorul. Cine dorește?

— Eu, îndrăzni curajos Dragoș Coroată.

Urmară apoi câteva glume, tot pentru a se mai destinde atmosfera.

— Vă dați seama, reluă în semn de autoironie fină, ce-ar fi însemnat să mă cheme Camil Petrescu în loc de Popescu, câte poante ați fi făcut voi pe seama mea?

Dragoș râdea larg, dezinvolt, lăsându-se nepermis de mult pe spătarul scaunului. Profesorul îi atrase cu severitate atenția:

— Vă rog să vă păstrați ținuta, domnule Coroată, nu sunteți, totuși, la dumneavoastră acasă. Ne aflăm într-o sală de examen!

Îi ceru, apoi, să relateze contextul internațional al declarării independenței României, subiect asupra căruia colegul nostru începuse destul de bine. Când, însă, focalizarea se îndreptă asupra contextului militar și al interpelării ministrului de externe Kogălniceanu în Parlament, Dragoș prezentă primele lacune.

Profesorul ceru apoi o serie de amănunte pe care colegul nu le stăpânea, vorbind însă mult, dar cam pe lângă.

— Bun, îl întrerupse iritat domnul Camil Popescu. Văd că nu stăpâniți prea bine acest subiect. Îmi puteți spune, totuși, data la care România și-a declarat Independența?

— Data? se făcu Dragoș Coroată că nu aude sau că nu înțelege bine întrebarea.

— Da, domnule, data!

— 05 mai 1873, reluă acesta deosebit de sigur pe sine, lăsându-se iarăși periculos de mult pe spătarul scaunului, cu cei 1,90 de metri ai săi.

— Cât?

— 05 mai 1873!

Tare, să se spargă pereții sălii de clasă.

Profesorul s-a uitat buimac la mine, eu la domnul asistent Molnar, un bărbat între două vârste, grizonant, îmbrăcat la costum. Asistentul s-a uitat la Cornel Rugină, Cornel la Claudiu *Farkaș* Lupescu, Claudiu la mine, eu la Achilina, Dragoș Coroată în gol, deosebit de încrezător în forțele proprii, apoi profesorul din nou la mine și, în cele din urmă, nedumerit, la asistent.

— Domnule student, vă aflați într-o gravă și profundă eroare, dom'le, reluă consternat Camil Popescu.

— Eu, totuși, așa reținc, că s-a petrecut în 1873.

— Fii serios, domnule! Atunci s-au bătut rușii cu turcii, cu patru ani mai devreme?

Dragoș Coroată, olimpic național de filosofie, este totuși unul dintre studenții cu pretenții, terminând anul I cu note deosebit de bune. O asemenea contraperformanță ne uimea din cale-afară. Cu atât mai mult cu cât o ținea în continuare pe-a lui.

— Eu așa îmi amintesc, domnule profesor, 05 mai 1873.

— V-am predat eu așa ceva?

— Eu n-am venit la Istorie ca să învăț pe de rost, ca un papagal, o mulțime de date fără noimă. Credeam că este o disciplină cu materii bazate în primul rând pe deducție logică, nu pe memorare brută.

Zicând acestea, Dragoș Coroată reveni de pe spătar, însă privea într-un punct fix, aproape în tavan, mult deasupra profesorului.

— Dar este o dată fundamentală în istoria țării, domnule. Nu v-am întrebat anii de domnie ai lui Laiotă Basarab, pentru asta mă uit și eu în carte, dacă am nevoie.

Claudiu Lupescu, poreclit Farkaș de colegi pentru simpatiile sale antimaghiare, încuviința cu gesturi largi, atingân-

du-și demonstrativ cocarda tricoloră înfiptă în piept, în dreptul inimii. Camil Popescu întări cele spuse:

— Vă oprește un om pe stradă și vă întreabă despre independența României, îi spuneți data aceasta și că ați terminat Facultatea de Istorie...

— ...

— Vă rog, mai ales pentru că observ că ați avut o prestație onorabilă la examenul parțial, să reformulați expunerea dumneavoastră. Care este, totuși, data cu pricina? întrebă rotindu-și privirea în sală.

Primul la răspuns, silitor, Claudiu Lupescu:

— 09 mai 1877, sau 10 mai, după unii istoriografi, să coincidă cu aniversarea domnitorului.

Nu mai insist, părinte Arhivar, asupra celorlalte detalii, mă tem că v-am obosit prea mult. Dragoș Coroată a trecut, în cele din urmă, cu nota 6 examenul, s-a prezentat la mărire în sesiunea de restanțe, unde, însă, n-a obținut o notă mai bună și am aflat că s-a certat amarnic cu profesorul și a făcut un scandal monstru, până a fost dat afară din sala de examen, iar Camil Popescu, un om, de altfel, plăcut și amuzant, a fost într-o stare de iritabilitate crescută pentru tot restul zilei.

Odată cu începerea semestrului doi, pe Dragoș însă nu l-a mai văzut nimeni și am îndrăznit să vă scriu, părinte Arhivar, pentru că am senzația și pentru că simt că toate aceste întâmplări au legătură între ele. Colegii spuneau că s-a angajat la vreun restaurant, unde prepară rețete pe bază de cuișoare, descoperite de el într-o carte veche, cu mâncăruri culese de Costache Negruzzi. Alții ziceau că n-a stat mult acolo, că a schimbat locul de muncă, însă nici pe la școală n-a mai trecut, nici prin oraș nu l-a mai văzut nimeni.

Aș dori să încep o investigație, însă nu voi putea fără sprijinul și binecuvântarea domniei voastre. Dacă veți con-

sidera necesar să ajung până la Vitovnița și să vă prezint, personal, această problemă, vă stau la dispoziție.

Al dumneavoastră,
Cătălin A.

Minuta nr. 145/19.04.2023
În atenția: Arhivar Cătălin Avramescu
Confidențial

Domnule Arhivar,

Ne surprinde cu asupra de măsură cel din urmă dumneavoastră raport de misiune. Nădăjduim că șederea dumneavoastră prelungită printre studenții și istoricii Universității din Timișoara să crească starea de alertă, de trezvie și de veghe cu privire la ingerințele temporale ale demonului Belphegor și nu să vă slăbească puterile spirituale sau, mai rău, capacitățile mentale.

După o serie de verificări de arhivă, consultându-ne cu colaboratorii noștri din România, trebuie să recunoaștem că nu înțelegem de unde ați preluat anul 1877 ca an al Independenței României. Vă rugăm insistent să vă verificați sursele și să revizuiți raportul anterior, ca trimis al nostru. În caz contrar, ne vedem nevoiți să vă retragem sprijinul atât pentru urmarea studiilor la Facultatea de Istorie, ci inclusiv legat de calitatea dumneavoastră de unic rezident al Casei Arhivarilor arondată Mănăstirii de la Timișeni-Șag.

Independența României a fost proclamată pe 05 mai 1873 și ne vine greu să acceptăm că suntem nevoiți să precizăm, explicit, un astfel de lucru în documentele și corespondența noastră internă, însă socotim că este mai bine să îndeplinim această formalitate în cazul în care persistența dumnea-

voastră în eroare ne va determina să reziliem și să anulăm ceea ce până la momentul de față a fost o fructuoasă colaborare.

În Hristos,
Semnat Maestru Arhivar Timotei

Răspunsul bine cumpănit al părintelui Arhivar, alături de dojenile sale, îl afectară peste măsură pe Cătălin Avramescu, care închisese buimac ecranul multicolor al consolei. Verifică de câteva ori cheile de criptare, pentru a se asigura că mesajul este unul autentic. La ce bun, se gândi, oricum în câteva zile o să poată prelua de la mănăstire și exemplarul fizic al minutei, cu parafa Vitovniței.

Deschise larg portița care mărginea grădina abia înflorită a Casei Arhivarilor, ascunsă în adâncimile pădurii de la Șag. Luă cu sine Levierul, deplasându-se, instinctiv, către salcâmul solitar care găzduia Poarta-crin construită de Belphegor într-o vreme în care îi oferea cristale-rubin la schimb, într-un troc ascuns de mai marii Ordinului Arhivarilor. Procedase înțelept în acea vreme, sau, cel puțin, așa crezuse prin momeala care avea să atragă pieirea demonului.

Nu se gândise, însă, că execuția unei ființe atemporale, venită dintre stele, putea fi anulată într-o buclă care amenința să se întoarcă, din nou și din nou, asupra sa. În cele din urmă, însăși reapariția lui Belphegor i-a determinat pe mai marii Ordinului să îl trimită ca student sub acoperire în aproprierea Fortăreței atemporale pe care demonul o construise în Timișoara, pe un perimetru care se suprapunea unui parc tematic, cunoscut drept Parcul Botanic, închis acum publicului larg, chipurile pentru reamenajarea sistemului de iluminat.

Bun. Pentru început, trebuia să nu intre în panică, să petreacă în post și rugăciune câteva zile, cel puțin până la primirea, formală, a exemplarului fizic al minutei. Fără parafa oficială nu putea întreprinde alte acțiuni.

Pe de altă parte, salcâmul adăpostea în fiecare zi câte un corb sau doi care poposeau pe ramurile sale, aducând monede ale altor timpuri, vise sau lumi. Erau indicii ale ingerințelor atemporale, culese de păsări din râuri sau fântâni unde oamenii își puneau dorințe, fără să știe că, astfel, intră în pacturi și rituali mistice cu zeii.

Da, pentru câteva zile avea să se delecteze catalogând cele mai recente monede aduse de corbi. Urma să revadă chiar colecția personală, unde poposea o tetradrahmă a lui Alexandru cel Mare, recuperată de un corb dintr-un iaz cu păstrăvi și vipere al Mănăstirii Călugăra. Avea o serie de monede preluate dintr-un ciur de argint, altele dintr-o găleată la marginea unei fântâni austro-ungare, până și o piesă de aur extrasă de una dintre păsări dintr-un vis pe care-l avusese la marginea unui râu. Căci visele nu erau doar plăsmuiri reziduale izvorâte din prea marea oboseală a minții, ci însăși ruine ale unei lumi aflate în permanentă tensiune atemporală, care se rearanja în plan spiritual precum o făceau plăcile tectonice ale universului material.

Apropiindu-se de Poarta-crin ascunsă de Zeul-salcâm la marginea pădurii, de unde se vedea drumeagul spre Mănăstirea de la Șag, precum și câmpurile agricole care se învecinau cu termocentrala Timișoarei, profilată în depărtare, arhivarul se îmbărbăta cu acele gânduri, strângând Levierul cu putere. Câțiva corbi îl așteptau liniștiți. Avea monede noi, cugeta Cătălin Avramescu, avea cu ce să își omoare timpul pentru încă 2-3 zile.

Sau ar fi putut să acționeze Levierul, să deschidă Poarta-crin și să se arunce, instinctiv, în adâncimile anului 1873. Demonul l-ar fi capturat mai mult ca sigur, își spusese în timp ce culegea din pliscurile corbilor monede nemaivăzute, cu gesturi preocupate, grijulii, de parcă ar fi fost o bătrână care adună ouăle găinilor din cuibare.

Ascunsese piesele, majoritatea din argint, sub faldurile tunicii de arhivar. Gândul îi sări, nici el nu știuse cum, la Achilina. Oare cum l-ar fi privit dacă ar fi știut ce este de fapt, dacă ar fi văzut în el călătorul în timp, iar nu studentul întârziat, încărunțit înainte de vreme, care se prezintă deosebit de emoționat la examene și care nu va îndrăzni vreodată să-i adreseze mai mult de politicoase și convenționale saluturi, în treacăt?

Mângâie păsările, apoi le pregăti merindele de care aveau atâta nevoie în călătoriile lor, alături de cristale-crin pe care doar corbii știau unde să le depoziteze. Nici ele, în împărăția și în lumea lor, nu făceau totul pe degeaba și nu acceptau vreun stăpân, în afara propriilor interese. În stări de grație și de extaz, Cătălin Avramescu era în stare să comunice cu ele telepatic, însă numai la umbra tăcutului Zeu-salcâm.

Corbii îl salutară din pliscuri și se îndepărtară pe rând, croncănind mulțumiți. Se însera, iar de la marginea pădurii răzbăteau până la arhivar bătăile ritmate ale toacei, care chema călugărițele mănăstirii la vecernie.

Se gândi că n-ar strica să îmbrace straiele de mirean și să meargă și el, să se spovedească și să aducă înaintea lui Hristos pornirile necurate și patima pentru Achilina. Strânse în mâna dreaptă Levierul, palpă apoi punguța unde adunase monedele primite de la corbi și se pregăti să o ia cale-întoarsă, către Casa Arhivarilor, al cărei unic locuitor era, pentru a-și pune alte veșminte.

Îl reținu însă un puternic miros de cuișoare, care părea că se ridică dintre ornamentele Porții. Zeul-salcâm refuză să o acopere cu iarbă, frunziș, rămurele și mărăcini, cum o făcea de obicei, iar arhivarul știu că nu avea de ales. Urma să plonjeze pe urmele lui Dragoș Coroată, fără binecuvântarea Maestrului Arhivar, drept în capcana întinsă de Belphegor. Pe care avea să-l execute, arhivarul o știa, ori de câte ori ar fi fost nevoie.

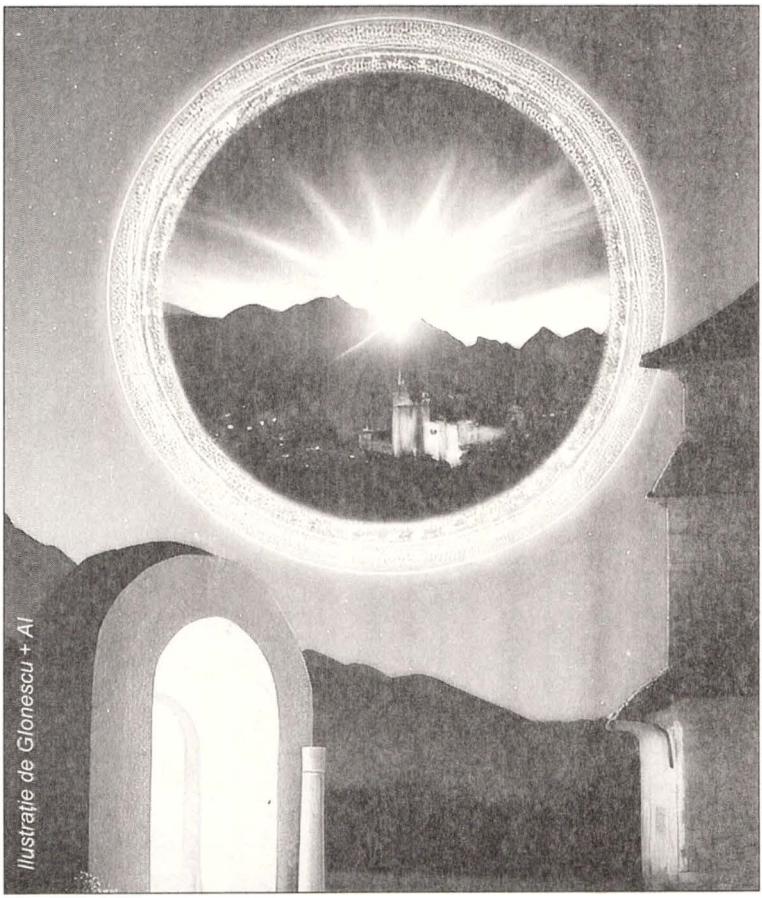

Ilustrație de Glonescu + AI

Zeii nu mor niciodată

de Cristian Cârstoiu

Priveam cu detașare lumea care se aduna în biserică. Oamenii pășeau încet, din respect pentru cele sfinte. Mulți se cunoșteau între ei, evident, și se salutau discret, dând din cap sau făcându-și semne cu mâna, după care se așezau tăcuți pe băncile de lemn.

În mijloc se afla un sicriu negru decorat cu auriu. Capacul era închis, iar alături de o coroană de flori roșii se afla înrămată o fotografie a mea, cu o fâșie neagră de pânză în colțul de jos. A, uitasem să-ți zic și probabil cu asta trebuia să încep. Era ceremonia înmormântării mele. Iar sicriul era închis pentru că era gol. Nu putuseră să-mi recupereze trupul.

Preotul își trecu mâna de două-trei ori prin părul grizonant, își așeză cu meticulozitate ochelarii și începu să vorbească. Nu eram decât în mică măsură atent la el, auzeam din când în când cuvinte ca „pierdere tragică", „atât de tânăr", „viitorul în față". A citit slujba de înmormântare foarte frumos, trebuie să recunosc, iar în cele din urmă a invitat pe cei din audiență să spună câteva cuvinte, conform tradiției.

Prima care s-a ridicat și a venit în față a fost Meagan. Nu o mai văzusem de mult timp și am remarcat imediat cum se transformase într-o femeie respectabilă. Poate erau anii?

Poate era faptul că era îmbrăcată în negru? Oricum, era o femeie pe cinste.

— Pe Bjorg l-am întâlnit prima oară acum șaptesprezece ani, începu ea. Nu am să uit niciodată acea zi. Veneam acasă și liftul era la parter. Înăuntru, o mamă cu copilul ei. Femeia mi-a ținut ușa și m-am strecurat înăuntru. „Bună, Meagan. Eu sunt Bjorg. Dar poți să-mi zici Rod, ca toată lumea", mi-a zis el. Credeți-mă, continuă ea chicotind ușor, mi s-a uscat gura. Un copil pe care nu-l mai văzusem niciodată înainte știa cum mă cheamă. M-am stăpânit și am zâmbit, cred, poate să fi fost doar o grimasă. „Încântată de cunoștință, Rod. Dar de unde știi cum mă cheamă?"

Meagan a făcut o scurtă pauză pentru a-și șterge o lacrimă.

— Elementar, dragă Watson, mi-a răspuns. Nu ai apăsat niciun buton după ce ai intrat în lift. Deci mergi la etajul paisprezece, ca și noi. Sunt patru apartamente pe etaj. Unul e ocupat de noi, unul e gol, în cel de-al treilea locuiește familia Mendez. Sâmbătă, când m-am jucat cu motanul tău, care era la ei pe weekend, doamna Mendez mi-a spus: „Îl cheamă Indy și e al lui Meagan, studenta care locuiește alături și care acum e plecată din oraș". Raționamentul micului Sherlok Holmes avea sens, într-adevăr. L-am mângiat ușor pe cap și l-am întrebat câți ani are. „Nouă", am primit răspunsul. Mă așteptam să aibă cel puțin doisprezece. „E foarte înalt pentru vârsta lui", mi-a spus mama lui Bjorg.

Făcu o nouă pauză, de data aceasta mai lungă, trăgând adânc aer în piept de parcă se pregătea să plonjeze în piscină.

— Bjorg a fost unul dintre primii copii cu care am lucrat în perioada aceea. Trebuia să-mi aleg o temă pentru licență și atunci m-am gândit prima oară la subiectul copiilor supradotați. Bjorg mi-a influențat cariera din primul minut în care ne-am întâlnit.

Meagan fusese pentru mine mai mult decât o vecină. Dacă nu o iau în calcul pe mama, a avut cea mai mare influență în viața mea. Timp de trei ani a făcut un studiu despre mecanismele de învățare și memorare la copiii cu coeficient de inteligență foarte ridicat și eu făcusem parte din acel grup. Ne lăsa să ne găsim singuri o metodă care ni se potrivea și apoi ne întreba cum am făcut asocierile sau ce raționament am folosit. Mai mult de jumătate din teza ei de doctorat avea la bază modul meu de gândire. Mama era foarte încântată de Meagan, pentru că toată lumea avea de câștigat: când stătea cu mine, mama nu mai trebuia să plătească un babysitter, Meagan lucra cu cel mai important „subiect" al ei, iar eu... ei bine, eu mă îndrăgostisem de ea. Mă considera totuși un copil prepuber, așa că era neglijentă de multe ori când stătea picior peste picior sau se apleca în față.

Ilustrație de Glonescu + AI

— După ce mi-am terminat studiile, am plecat la Flagstaff și în ultimii ani nu am mai vorbit cu el decât ocazional, de Sărbători. Mi-aș fi dorit nespus să mai fi avut ocazia să îl văd măcar o dată înainte de... de...

Nu și-a terminat fraza. Nu a putut, podidind-o lacrimile. S-a așezat înapoi pe scaunul ei, suspinând. Aproape imediat, profesorul Christopher Dykes se ridică să vorbească. După ce-și aranjă discret nodul cravatei negre, înainte de a veni în fața adunării, își drese vocea și cu un gest automat își netezi mustața deasă. Apucă cu ambele mâini marginile pupitrului, privi în sus câteva secunde, clipind des, după care se adresă mulțimii.

— Bjorg s-a dus, iar eu tot nu pot să cred asta. Mă aștept să apară dintr-un moment într-altul. Să intre pe ușă, cu zâmbetul acela al lui pe care nimic nu i-l putea șterge de pe față. Antevorbitoarea mea a spus cât de memorabilă a fost prima ei întâlnire cu Bjorg. Și în cazul meu a fost la fel. Avea șaisprezece ani când a intrat la mine în birou, pentru interviul preliminar de admitere în programul de învățare accelerată pentru elevii de liceu. „Care-i povestea ta?" l-am întrebat. „Vreau să termin colegiul în următorii doi ani și jumătate" a răspuns. Fără să aștepte, a continuat „Legea zice că educația de stat e gratuită pentru oricine care nu a împlinit nouăsprezece ani. Ar fi mișto să-mi iau diploma de la Arizona State University fără să scot nici măcar un dolar din buzunar, nu?" N-a spus-o cu aroganță, ci cu încredere. Mă grăbeam în ziua aceea, aveam o ședință de consiliu, ceva de genul, așa că am scos un maldăr de hârtii cu probleme de fizică și matematică pe care le aveam prin birou, le-am pus pe masă, i-am zis că revin în două ore și să rezolve cât poate din problemele acelea. Când m-am întors, Bjorg stătea relaxat pe scaun, vraful cu probleme era aranjat frumos la

marginea mesei, iar el avea o singură foaie de hârtie, pe care făcuse câteva note care arătau mai mult a niște mâzgăleli. „Îți bați joc de mine?", am răbufnit. Mă așteptasem să facă măcar două-trei probleme, unele nu erau chiar foarte grele. N-am să uit niciodată ce-a urmat. M-a privit consternat, neînțelegând ieșirea mea. Am înșfăcat fițuica din fața lui și am reușit să îngaim: „Asta e tot ce-ai făcut două ore?". Atunci s-a relaxat, a zâmbit, și a pus mâna pe teancul de lângă el. „Nu. Asta e ceea ce am făcut două ore! Aia – și arătă spre foaia pe care o țineam – a fost să mă lămuresc cu..." A frunzărit puțin foile, a extras două și mi le-a întins. „Astea. M-au pus un pic la încercare, ce-i drept." Bjorg trecuse efectiv prin toate problemele, cred că erau peste treizeci, în cele două ore. Am stat cu el încă o oră întreagă, luându-le una câte una. Mi-a explicat pentru fiecare în parte cum a gândit rezolvarea. Credeți-mă, oameni buni, unele erau probleme de anul doi sau trei, iar cele două care-l „puseseră la încercare" fuseseră rezolvate doar de câțiva dintre studenții mei, în cei cincisprezece ani de când predam matematici aplicate.

Aici trebuie să intervin puțin. Dykes e un tip al cărui intelect este la limita geniului, dar are o problemă majoră, de care mi-am dat seama doar mult mai târziu, după ce începusem deja să lucrez la proiectul „Soarele din adâncuri". Ca profesor, avea șarm și preda într-un stil simplu, intuitiv. Dar nu avea deloc încredere în oameni. Se considera deasupra tuturor și orice idee sau teorie care nu era validată de el era „discutabilă", în cel mai bun caz. Chestia asta m-a contaminat și pe mine, ajungând să cred că doar eu puteam avea dreptate, acolo unde era zona mea de expertiză. Și am dus asta atât de departe, încât am ajuns să cred că nu mai era nimeni pe Pământ să înțeleagă fizica din spatele a ceea ce voiam eu să fac. Faptul că mă retrăsesem în hruba mea și

lucram asiduu la ceva ce doar eu puteam înțelege nu a fost de mare folos când am vrut să pun în aplicare proiectul. Pentru mine totul era clar ca lumina zilei, și cele o sută cincizeci de milioane de dolari necesari pentru proiectul pilot reprezentau un mizilic pentru orice investitor care urma să scoată profit înzecit din exploatarea *Soarelui*. Eu m-aș fi mulțumit cu un procent simbolic; recunoașterea era de o mie de ori mai importantă.

Numai că adevărul m-a lovit dur în moalele capului, când vreme de doi ani nu am găsit pe nimeni din economia reală care să meargă pe mâna mea. Pentru ei eram doar un copil teribil, cu o idee îndrăzneață în minte. Fără suportul comunității științifice, nici măcar n-au vrut să se uite la mine.

Nu pot să-i condamn pentru asta. Cum ar fi putut un CFO* să aprobe un buget de asemenea anvergură doar pentru că un tinerel de douăzeci și ceva de ani e el sigur că a făcut corect toate calculele?

Prin vitraliile bisericii apăru brusc un fascicul intens de la soarele care se zărea acum printr-o spărtură în plafonul de nori. Lumina cădea pe un bărbat pe care, în mod surprinzător, nu-l remarcasem până atunci. Stătea undeva în spate, pe lateral, într-o zonă mai întunecată a bisericii. Părul lui avea aceeași culoare blond-roșcat ca al meu. Deși așezat, era cu jumătate de cap mai înalt decât ceilalți. Nu-l mai văzusem niciodată, nici măcar în poze, dar am știut imediat că era tata. Tatăl meu biologic, nu bărbatul care se însurase cu mama când aveam eu patru ani.

E o chestie delicată și în mod normal n-aș fi deschis niciodată subiectul. Eu am venit pe lume ca urmare a unei aventuri de-o vară a părinților mei. Când aveam optsprezece ani, mama a decis, în cele din urmă, să-mi răspundă la întrebarea pe care i-o pusesem toată copilăria: „Cine e tatăl meu?" Mi-a spus că Jötunn venise în America, în vara aceea, prin intermediul unui program *Work & Travel*** . S-au cunoscut la firma unde mama era intern și s-au îndrăgostit la prima vedere. După ce el s-a întors în Norvegia, mama a descoperit că era însărcinată. Numărul de telefon pe care Jötunn i-l dăduse se dovedise a aparține unei agenții de turism unde nu lucra nimeni cu acest nume, iar e-mail-urile trimise s-au întors cu mesaj de eroare. A decis, totuși, să păstreze sarcina (mulțumesc, mamă) pentru că și-a dat seama că era ceva

*Chief Financial Officer, directorul financiar al unei corporații – *n. aut.*

***Work & Travel* este un program al guvernului american care permite studenților străini să călătorească și să lucreze în Statele Unite timp de câteva luni – *n.aut.*

special legat de Jötunn. Era genul de bărbat impunător, care atrăgea toate privirile, cu o uitătură blândă și voce caldă, dar în același timp dur ca o stâncă și sclipitor ca un diamant. Instinctul i-a zis că un copil cu un astfel de bărbat ar putea fi o progenitură de primă clasă. Și iată-mă!

Jötunn privi direct spre mine. Nu, nu mi se păruse. Nimeni nu putea ști că eram acolo, dar el privea fix în punctul unde mă aflam. Parcă citindu-mi gândurile, duse la tâmplă două degete de la mâna dreaptă, într-un gest de salut. Asta era de-a dreptul ciudat!

Profesorul Dykes terminase de vorbit între timp și pupitrul din mijlocul sălii era acum gol. Mi-am întors atenția spre Jötunn. Bărbatul era tot acolo, dar ceva se schimbase. Părul lui era acum șaten închis și ușor grizonant, nu mai era la fel de înalt, iar ridurile feței i se accentuaseră. Mai mult, privea oriunde, numai spre camera video din tavan nu. Lucrul ăsta depășea puterea mea de înțelegere. Trebuia să existe o explicație, iar acum nu mă mai puteam gândi la nimic altceva.

— Dragi prieteni, numele meu este Thomas Furr și am fost coleg cu Bjorg. Îmi place să cred că i-am fost cel mai bun prieten. Am fost acolo, cu el, în ultimele sale clipe. Cum spunea și distinsul profesor Dykes, îmi e imposibil să cred că Bjorg a trecut marele prag. Cel mai trist lucru este că nu a avut răbdare. Zece minute. Atât. Dacă mai aștepta zece minute... Ne-a lăsat, totuși, o moștenire covârșitoare. Cei mai mulți dintre voi nu știți acest lucru, așa că dați-mi voie să vă spun, în câteva cuvinte, de ce cred eu că noi, cei care l-am cunoscut, ne putem considera privilegiați.

Thomas, dragul de el. Un băiat extraordinar. Avea dreptate, mi-a fost cel mai bun prieten. Asta pentru că era singurul. În rest, n-am avut prieteni. Am fost înconjurat de mulți oameni *prietenoși*, e adevărat. Dar cineva cu care să vorbesc

la telefon la două noaptea, căruia să-i împărtășesc gândurile, ideile sau temerile, nu. Până când l-am cunoscut pe Thomas. Fără el, *Soarele din adâncuri* nu ar fi existat dincolo de un dosar voluminos și doi gigabiți pe un stick de memorie.

Thomas a creat un proiect de crowdfunding*** care a adunat, în decurs de numai nouă luni, cei o sută cincizeci de milioane de dolari necesari. Contribuția cerută era douăzeci de dolari, simbolic reprezentată prin cinci căni de cafea. „Cinci cappucino înseamnă șansa Terrei" a fost mesajul lui promoțional, însoțit de o grafică sugestivă. Să fiu sincer, mi se păruse o abordare copilărească. Asta până când, o lună mai târziu, contabiliza deja primul milion de dolari. Cu acești bani a finanțat producția și lansarea într-un timp record a unui joc video de realitate virtuală, „Deep Down Sun", în care, pentru salvarea planetei, trebuia să construiești un reactor de fuziune nucleară care să asigure suficientă energie curată. „Deep Down Sun" a adunat aproape optsprezece milioane de descărcări. Thomas a reușit să mobilizeze comunitățile de gameri din întreaga lume, pe care i-a direcționat să facă donații pentru a construi *The Real One*****. „Pentru tine, e doar un joc. Pentru copiii tăi, e singura lor șansă – Click aici pentru a face o donație". Există chiar și un zid memorial în perimetrul unde se află reactorul, unde sunt scrise numele tuturor celor șase milioane opt sute unsprezece mii nouă sute treizeci și patru de donatori din toată lumea.

— Tehnologia pe care Bjorg a gândit-o va schimba fața lumii, și-a continuat Thomas discursul. Nu spun cuvinte

*** *Crowdfunding* (engl.) reprezintă strângerea fondurilor necesare finanțării unui proiect prin colectarea de sume mici de bani de la un număr mare de oameni, în mod tipic prin intermediul internetului – *n. aut.*

**** *Cel Real*, engl. orig. – *n. aut.*

mari, ci simplul adevăr. Iar Bjorg, practic singur, a creat de la zero o sursă de energie fără niciun impact asupra atmosferei, fără reziduuri toxice și, mai ales, foarte sigură. Aș mai dori să vă împărtășesc ultimele mele minute cu el, de fapt, ultimele lui minute. Vreau să fiu sigur că atunci când se va scrie biografia lui Bjorg, aceste lucruri vor fi înregistrate în mod corect, pentru generațiile viitoare. În ziua fatidică, totul era pregătit. Eram cincizeci, poate șaizeci de oameni într-un buncăr și nimeni altcineva pe o rază de câteva mile, în deșert. Nu știam ce se poate întâmpla. Dacă instalația exploda, totul urma să fie pulverizat într-o clipită. Inginerul șef al reactorului a activat comanda de inițiere a reacției de fuziune și... nimic. A trecut un minut, poate două, și indicatoarele erau în continuare în poziția zero. Bjorg s-a apucat frenetic să verifice niște parametri, după care s-a lovit cu palma peste frunte și a zis pe un ton cât se poate de serios: „Băga-mi-aș... Am uitat să împart la doi!" Ne-a privit amuzat, după care l-a bufnit râsul. A râs așa o vreme, apoi și-a luat rucsacul și a ieșit afară. Nimeni nu avea curajul să zică nimic. Eram toți consternați. Apoi, una dintre operatoare a strigat ceva, arătând spre geamul buncărului către instalația exterioară. Bjorg se îndrepta spre puțul de evacuare, cu pas alert. Trebuie să știți că puțul de evacuare e foarte adânc, are două sute de metri. Odată ajuns acolo, s-a oprit chiar la marginea hăului. A stat o vreme așa, nemișcat. Apoi s-a întors spre noi, ne-a făcut cu mâna un semn de „la revedere" și s-a aruncat în gol. Eu cred că nu a suportat ideea eșecului. Toată viața lui, toate speranțele erau în acel proiect care acum eșuase, iar asta l-a făcut să aibă o rătăcire de moment care l-a împins la acest gest necugetat. Ne-am năpustit afară, sperând că ceea ce văzusem nu fusese adevărat. Am ajuns la marginea puțului și am privit în jos. Nimic altceva decât

adâncul negru. Atunci am simțit o adiere de căldură despre care am crezut inițial că era vântul fierbinte al deșertului. Dar nu, aerul cald venea *de acolo*. M-am uitat în jos cu neîncredere și am zărit o scăpărare, ca flacăra unei brichete. Am avut noroc, trebuie să recunosc. Cel de lângă mine, unul din inginerii de la reactor, a avut prezența de spirit să mă tragă la o parte. „A luat-o, fir-aș al naibii, a pornit! Repede, toată lumea înapoi în buncăr!" a strigat el. Mai mult bănuind decât înțelegând ce se întâmplă, am fugit la adăpost. Din puțul de evacuare răbufnea deja un jet de aer supraîncălzit. Cei câțiva operatori care rămăseseră înăuntru lucrau de zor la reglajele echipamentelor. Reacția de fuziune, într-adevăr, pornise. S-a stabilizat după douăzeci și patru de ore, cât anticipase și Bjorg.

Thomas a relatat lucrurile așa cum fuseseră, într-adevăr. Sau, mai bine zis, așa cum le-a văzut el. Relatarea lui nu este însă întrutotul conformă cu ceea ce s-a întâmplat. Dar nu contează. Dacă posteritatea va păstra această versiune a întâmplării, pentru mine e OK. E chiar un destin poetic, nu? Ce nu avea cum să știe Thomas era faptul că reactorul nu ar fi pornit niciodată de unul singur. Ecuațiile mele arătau clar că e nevoie de o serie de condiții care nu se puteau produce niciodată în mod spontan. Cei cărora le-am arătat proiectul, cu ani în urmă, mi-au atras și ei atenția. Era nevoie de o intervenție externă de un tip care nu se regăsește în niciun tratat de fizică sau de inginerie nucleară. Poate doar într-o carte de mitologie. De-aia a trebuit să fac asta personal. Am sărit și am deschis mica parașută pe care o aveam în rucsac și, după o cădere nu foarte lungă, am ajuns la baza reactorului. M-am așezat pe jos, am pus mâinile pe miezul cald, am închis ochii și am trecut dincolo de starea asta a materiei, pe care o vedeți și simțiți voi. M-am transformat în miliarde

de Bjorg-i nanometrici. Fiecare dintre noi am apucat câte doi atomi de hidrogen, i-am pus în palmele făcute căuș și i-am presat puternic unul într-altul. Atomii de heliu pe care i-am făcut astfel au pornit reacția în lanț, aprinzând soarele din adâncuri.

Singurul lucru de care îmi pare rău e că nu mă mai pot întoarce la forma umană, pentru că nu mă lasă legea conservării energiei și trebuie să îmi petrec restul eternității prin circuitele purtătoare de curent electric, ca o entitate energetică multicomplexă.

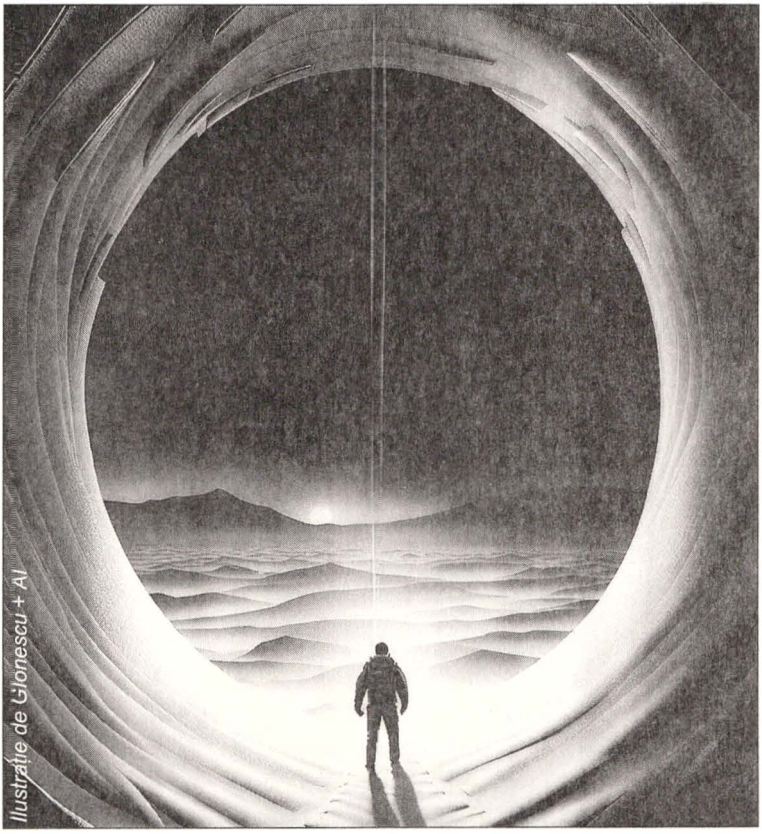

Ilustrație de Gionescu + AI

Orașul din vis

de Mircea Liviu Goga

Se făcea că plecasem de-acasă către un oraș cu turle verzi, sclipitor în unicitate, înfricoșător și înduioșător, încărcat de sensuri atât de vechi, încât își pierdeau originea în necuprinderea eonilor. Uneori, oprindu-mă câteva clipe, admiram semeția coloanelor subțiri ale vreunui templu dedicat cine știe cărui zeu uitat de oamenii realității cenușii din care venisem; antablamentele curioase, la fel de fin lucrate ca giuvaerurile misterios cizelate de popoarele pierdute ale Răsăritului, campanilele înălțându-se din verdeața amăruie a grădinilor așteptând încremenite ora la care clopotele vor bate iar, apoi vilele retrase în spatele perdelelor de iederă și glicină, din care adesea nu se zărea decât aticul profilat ca într-o stampă pe cerul tulburător de clar și de albastru, îmi transmiteau o stare de satisfacție atotcuprinzătoare, mă făceau să îngân undeva, în inimă, un cântec suav, pe care știam că nu-l auzisem nicăieri, niciodată, dar pe care-l descopeream treptat, notă cu notă, recunoscându-l. Vagabondam pe străzile înguste și răcoroase apropiindu-mă de ora amurgului ce începuse deja să descopere, pieziș, culorile vâscoase ale acoperișurilor verzui, acoperite cu plăci de aramă coclită. Cerul însuși căpăta către orizont o nuanță albastru-verzuie, dar rămânea limpede și deschis; când pri-

veam spre apus, vedeam cum soarele tivea cu miere marginile clădirilor, arborii seculari ce-și intersectau ramurile gigantice pe deasupra curților interioare și așternea pete de lumină trecând spre trandafiriu pe fațadele ornamentate cu antefixe și garguie și în care tencuiala căzută pe alocuri lăsa să se ghicească asizele; în jurul ferestrelor, ancadramente cu motive florale păreau aproape vii, iar imediat deasupra lor, arhivolte fantastice cu mascaroni – sau simple ajure ce dovedeau că dincolo de acele ferestre nu se află camere, ci vreo logie în care, tainic, s-ar putea întâlni, sub clar de lună, doi îndrăgostiți – îți împodobeau și uimeau ochii umplându-ți sufletul de beatitudine.

Am nimerit de câteva ori în piețe înțesate de sculpturi și arteziene cu nimfe și delfini sculptați cu minuțiozitate, mângâiate de soarele tot mai blând al unei seri ce se revărsa treptat din firidele zidurilor și mă făcea să simt eternitatea acestui oraș străin, dar dintotdeauna știut ce mă îmbia să rămân locuitor al lui pentru totdeauna. Stoluri de păsări mărunte, cu penaj viu colorat, străbăteau când și când aerul calm și răcoros, strecurându-se cu dibăcie printre coloane și pe sub arhitrave sau înfundându-se în grădinile cochete pe care întunericul sta gata să le prindă în mreje. Eram sigur că dacă aș fi dorit să rămân aici, aș fi fost primit cu bucurie, iar viața mea ar fi fost lungă, extrem de lungă, fericită și lipsită de griji.

Dar mi-am amintit de părinți și de frați, de oamenii lângă care mă obișnuisem să trăiesc; o clipă, o singură clipă amintirea lor a fost de ajuns să rupă vraja copleșitoarei viziuni și să mă îmboldească înspre drumul întoarcerii. Am întredeschis ochii, în egală măsură trist și fericit, apoi m-am ridicat și am ieșit din cameră, grăbit să-i povestesc mamei visul care mă cucerise. Ea mi-a ascultat cu atenție primele cuvinte privindu-mă ciudat, apoi mi-a zis:

— Și avea turle verzi? Și cerul era albastru adânc și din grădini năvăleau miresmele unor flori pe care nu le-ai întâlnit niciodată?

Uitasem de miresme, așa că am privit-o năuc.

— Da, a zâmbit ea cu tristețe. Și au am visat orașul acela...

Apoi mi-a descris o mulțime de imagini cu detalii surprinzător de vii și pe care le-am recunoscut imediat; dar la un moment dat s-a oprit și i-am zărit un început de lacrimă în colțul ochiului stâng.

— Aș fi vrut să rămân acolo pentru totdeauna. Aș fi putut să...

A dat din mână de parcă ar fi încercat să rupă o pânză de păianjen care i s-ar fi așezat pe față.

— Erați voi... mi-am amintit de voi, și atunci... am tot crezut că o să mai visez și altădată orașul ăla, că pot alege și altădată, dar...

— Nu l-ai mai visat? am întrebat-o.

— Nu. Și nici bunica ta... o mai știi? Înainte să moară mi-a spus... tu erai plecat în vacanță, da... mi-a povestit despre orașul din vis...

— Același oraș? m-am minunat.

— Da, l-am recunoscut... același oraș. Și ea a vrut să rămână, dar și-a adus aminte de noi și a hotărât să se întoarcă...

Tăcerea s-a lungit între privirile noastre nefiresc și m-am întrebat atunci și de atunci încoace câți oameni ai pământului ajung să viseze un oraș fantastic și ademenitor în care, dacă ar alege să rămână, viața lor ar deveni lungă și fericită. Ar deveni poveste. Poate chiar, odată rămași acolo, ar constata că timpul îngheață și s-ar trezi, cine știe, eterni...

Nu știu, n-am cum afla.

Pentru că nu voi mai visa acel oraș niciodată.

Modern Fantasy

de Florin Giurcă

În turnul de beton armat, Bathanaric,
Sultanul ciorilor din Palmeral
Avu un vis: pe o tipsie de argint curat,
Prințesa Abbigail i-aduse un pocal
Cu vin de Alicante. Alături, într-un plic,
În dialectul catalan,
Trei rânduri scrijelite pe-o foaie de platan.

Trezit din somn,
Stăpânul grânelor din Castellon
Apasă iute pe buton
— Să vină Inaiah!
— Să vină Inaiah, repetă cameristul,
Și-ndată cerul nopții își tulbură tăria.

Un vuiet jalnic răsună-n Alcatraz
Iar marea-nvolburată-și dezveli gingia
Ocultelor adâncuri.
Când vântul își mai potoli urgia,
În fâlfâit de aripi, pe pervaz,
Un corb bătrân ateriză.

Ilustrație de George Ionescu + AI

FLORIN GIURCĂ

Pe gheara-i stângă, un inel de bronz
Luci. Pe el, un text păgân,
Săpat în alfabet elfin,
Scriptura neamului corvin.

Bathanaric se înclină.
— Mărite bonz,
Al buchilor maestru și jupân,
Citește-mi astă filă de arțar
Ce-aduse vântul pe colină
Și te-oi plăti c-un creițar.

Jupânul Inaiah din nara stângă-și
Scoase-un viermișor
Cu gheara. Citi încet solomonia:
„Când Abbigail, prințesa cea plăpândă
Intra-va la tine-n foișor,
E semn că vremea-i gata".

Dintr-o cutie de metal
Bathanaric luă o cretă
Și pe asfaltul ud din Palmeral,
După ce-l șterse cu-n burete,
O lege nouă decretă:

De astăzi, vin nu va mai bea
Cel ce va scrie pe perete
Deșertăciuni sau pana mea
Și nu-i corect gramatical.

Comandă-ți **ANTOLOGIILE SF** și sprijină
Programul **REÎNCĂRȚUIREA!**
Prețuri speciale pe **www.pavcon.ro**

Cine este Georges Gheorghiu?

de Dodo Niță

Toată lumea a auzit de scriitorul francez de origine română, Virgil Gheorghiu, autorul nemuritorului roman *Ora 25*. Dar ştiaţi că în Franţa a trăit şi un alt scriitor, Georges Gheorghiu?

Nici eu nu am ştiut, până în luna mai a acestui an.

Când mă aflu în Franţa şi în Belgia, cel mai mult timp liber îl petrec în librării şi anticariate. Evident, nu plec niciodată cu mâna goală, ba chiar, uneori, îmi trimit pachetele cu cărţi prin *Atlassib*, pentru că la avion ai dreptul la un număr limitat de kilograme... în bagaje.

Anul acesta, cu treabă la Bruxelles, am găsit totuşi o după-amiază liberă, pe care am petrecut-o la librăria *Pele-Mele*, unde, în afară de benzi desenate, au zeci de etajere cu cărţi şi reviste SF.

Nostalgic incurabil, îmi place foarte mult revista *Ficiion*. Răsfoiam eu, aşa, diverse numere, când deodată, într-un număr special, practic o antologie, am dat peste povestirea *Ainsi font, font, font...* semnată de un anume Georges Gheorghiu.

M-am întrebat imediat, precum trupa *Smokey* („Who the f...k is Alice?"): cine e... Georges Gheorghiu?

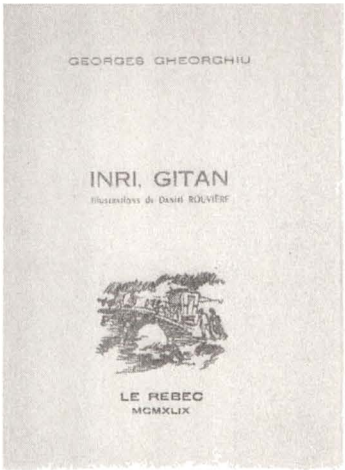

Ulterior, pe baza internetului şi a prezentării sale din revista *Fiction*, am putut creiona portretul următor:

Născut la 2 aprilie 1926 (tatăl său era român) şi locuitor al oraşului Reims, Georges Gheorghiu debutează, la doar 22 de ani, cu un firav (26 de pagini!) volum de poezii intitulat *Inventaires*.

În 1949 publică primul său roman, *INRI, Gitan*.

Apoi dispare de pe firmament vreo 12 ani. Nu ştim exact cu ce s-a ocupat în această perioadă, dar e clar că a descoperit universul SF, căruia îi va consacra următorul deceniu din viaţa sa.

În aprilie 1960 editează, la Reims, fanzinul *Karellen*.

Anul următor publică romanul *Homo Galacticus*.

Nu l-am citit, dar iată cum este prezentat pe coperta IV:

„Această carte este o anticipaţie, în măsura în care este plasată într-un viitor îndepărtat. Dar, mai presus de toate, este un fel de pledoarie hotărâtă în favoarea omului timpului nostru, sfâşiat de conflicte pe care le înţelege greşit, stupefiat de propaganda insidioasă sau crudă. Acest „om galactic" este fratele nostru de mâine. Sau nu: îl putem întâlni la primul colţ de stradă.

Este război în galaxie. Un război fără sfârşit, în care nimeni nu mai crede. Lumile apar şi dispar, în mijlocul indiferenţei generale: cum să fii atins de morţii care se află la mii, milioane de ani lumină distanţă?

Un jurnalist află asta, pe socoteala lui: întreaga sa familie este în mâinile inamicului. Neputinţa lui devine a noastră,

revolta lui ne aparține. Unde este dreptatea, adevărul?

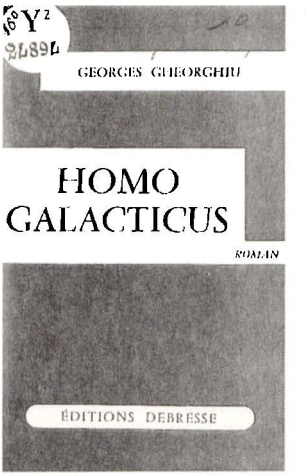

Un bătrân savant încearcă să răspundă la această problemă veche. Dar o face ca intelectual, motivele sale vin din rațiune și nu din căldura umană. Când își va da seama, va fi prea târziu.

Toate personajele din această carte sunt atașante: *Freundeqürti*, jalnic savant; micul *Qristan*, condamnat la moarte pentru că familia lui aparține unei națiuni înfrânte; *Qohensimon*, care rezistă cât poate de bine la tot ce pare organizat și *Forbèsmichel*, piratul, care își descoperă noblețea de om în timp ce aștepta – pe o planetă uitată – ultimii reprezentanți ai unei civilizații misterioase care cunoaște, poate, adevărata față a adevărului..."

Tot în această perioadă, Georges Gheorghiu se împrietenește cu scriitorul Marcel Battin.

Cu acesta din urmă, internetul se dovedește mult mai generos. Din *Wikipedia* aflăm că s-a născut în 1921, a publicat vreo 30 de nuvele SF și a tradus peste 70 de povestiri și nuvele ale celor mai citiți scriitori americani: Jack Vance, Robert Sheckley, Isaac Asimov, Arthur C Clarke, Philip K. Dick etc. A murit în 1999.

În ianuarie 1960, Battin înființează și el un fanzin, *Orion*, dar, cunoscându-se cu Gheorghiu, decid să-și unească eforturile și publică împreună fanzinul *Karellen Orion* (prescurtat *KO*).

Am avut ocazia să văd sumarul nr. 5/1962 (unul dintre cele 15 fanzine de SF și F care apăreau în acel an în Hexagon).

Am găsit proze de René Barjavel, Pierre Versins, Suzanne Malaval, Donald Hamilton, articolul *Renaşterea desenului umoristic francez*, de Bernard Pechverty, nuvela *La Veritable histoire de la bouche-qui-dit-tout*, scrisă la patru mâini de Georges Gheorghiu şi Marcel Battin, poezii şi desene semnate Joachim Goetzinger (care, de fapt, e unul dintre pseudonimele lui Battin, după cum aflăm din *Wikipedia*).

Cei doi autori vor mai scrie împreună alte nuvele, care vor fi publicate în anii următori în diverse antologii.

Georges Gheorghiu este de acum un nume în lumea fandomului francez şi el începe să publice... regulat (adică o nuvelă pe an, în cel mai bun caz!), mai ales în revista *Fiction*:

1962 – *Le Festin de l`araigneée;*

1963 – *Heureux comme Dieu en France,* cu Marcel Battin, în *Antologie de la science-fiction française,* Fiction special nr. 4, editura Opta;

1964 – *Ainsi font, font, font...,* în *Antologie de la science-fiction française,* Fiction special nr. 5 , editura Opta;

1968 – *Trouver la ville;*

1971 – *Au fil d`Ariane,* în antologia *Voyages dans l`ailleurs,* editura Casterman, colecţia „Autre temps, Autres mondes";

1971 – *Homme aux anges,* în antologia *15 récits inedits de science-fiction française,* editura Opta.

De notat că unele dintre aceste nuvele au fost traduse şi în limbi străine, împreună cu cele ale celorlalţi colegi de antologii.

Astfel, în 1964, în Italia apare volumul *Interplanet Europa 5,* care cuprinde şi nuvela *Heureux comme Dieu en France.*

De asemenea, antologia *Voyages dans l`ailleurs,* întocmită de Alain Doremieux, a fost tradusă în 1974 în limbile spaniolă (*Antología de novelas de anticipación XX*) şi portugheză

(*Viagens ao Além: 13 Histórias Fantásticas de Ficção Científica*), cu tot cu nuvela *Au fil d`Ariane.*

Evident, nu poți trăi publicând o nuvelă pe an. Este cert că Georges Gheorghiu a avut un alt *boulot* (job, în romgleză) din care își asigura traiul cel de toate zilele.

După 1974, numele său nu mai apare pe net și e de presupus că a abandonat scriitura (sau a publicat sub pseudonim?). S-a stins din viață pe 21 februarie 2008, la vârsta de 82 de ani.

Dar, în 2018, îi regăsim din nou numele, tot în asociere cu Marcel Battin. În acest an a fost publicată integrala operei autorului francez, sub forma unei antologii întocmite și prefațate de Daniel Battin (fiul scriitorului). Volumul a fost publicat, în limba franceză, la editura americană *Black Coat Press Tarzana*, colecția „Riviere Blanche Destination Pluton" și cuprinde 30 nuvele publicate între 1958-1969, plus alte 30 inedite. Câteva dintre acestea au fost scrise în colaborare cu Georges Gheorghiu, două fiind complet inedite:

– *Heureux comme Dieu en France* (1963);
– *Mort d'un grand homme* (2018);
– *La Marque de fer* (2018).

În concluzie, ca să răspundem la întrebarea din titlu, Georges Gheorghiu (1926-2008) a fost un scriitor francez de origine română. A avut perioada sa de glorie în deceniul 7 al secolului trecut, datorită editurilor Opta și Casterman, care i-au publicat mai multe nuvele, după care a dispărut fără urmă. Totuși, romanul său *Homo galacticus* poate fi achiziționat de pe net, reeditat într-o variantă digitală.

Abonează un copil la revista **CSF** și sprijină Programul **REÎNCĂRȚUIREA**, de creștere a numărului de cititori în România!

ARMA MINUNE

SCENARIU: ALEXANDRU ȘTEFAN
DESENE: DANIEL DANIL

22 MARTIE, 1952: CÂMPIA TURZII, REGIUNEA TRANSILVANIA. LA POALELE CARPAȚILOR ORIENTALI SE AFLĂ STAȚIONATĂ DIVIZIA MECANIZATĂ „DACIA FELIX". NOUA FRONTIERĂ ROMÂNO-UNGARĂ, EA CREIONATĂ ÎN 1940 PRIN „ARBITRAJUL DE LA VIENA", SE AFLĂ LA O METAFORICĂ ARUNCĂTURĂ DE BĂȚ. RECENTA ADUNARE DE FORȚE CE STRĂBATE COMPLEXUL BAZEI PARE A SUNA CLOPOTUL UNUI NOU, DAR INEVITABIL CONFLICT.

GERMANIA A CÂȘTIGAT CONFLAGRAȚIA MONDIALĂ ALĂTURI DE ALIAȚII EI, ÎN 1946, ROMÂNIA A RECUCERIT BASARABIA ȘI BUCOVINA DE NORD ȘI A ANEXAT TRANSNISTRIA. ÎNSĂ RĂMÂNEA CHESTIUNEA TRANSILVANIEI DE NORD CEDATE. IGNORÂND APELURILE LA CALM ALE FUHRER-ULUI, MAREȘALUL ANTONESCU PREGĂTEȘTE TERENUL PENTRU O OFENSIVĂ ÎMPOTRIVA ALIATULUI UNGAR.

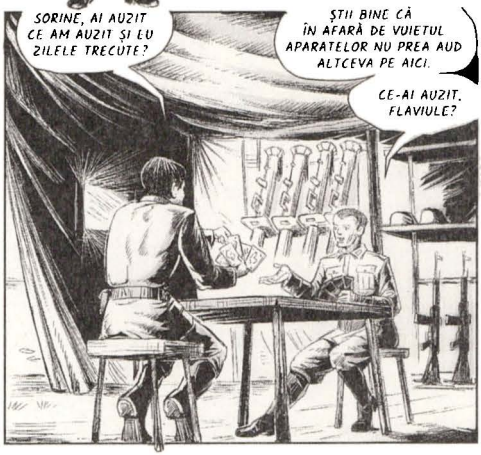

ȘI TU EȘTI ATÂT DE NAIV ÎNCÂT SĂ CREZI CĂ I-AR PĂSA DE CE SPUNE STATUL MAJOR?
ARE PUTERI DEPLINE , SUPRA ȚĂRII. TRE UIE SĂ LATRE PL*IN ȘI ÎNCEPE RGIA.
UITĂ-TE LA „PUMELE" ALEA DE AFARĂ. DOAR ASTĂZI NE-AU VENIT TREI.
PE LÂNGĂ ASTA, AM AUZIT CĂ TREBUIE SĂ NE AJUNGĂ ȘI NU ȘTIU CE DRĂCIE DE ARMĂ MINUNE DIN TRANSNISTRIA.
AM AVUT ȘI EU PRIETENI BUNI CĂZUȚI ÎN EST, CAMARADE. NE-AU DECIMAT ÎNTREGUL REGIMENT LA BAKU. DAR ÎNFRÂNTAREA FINALĂ PENRU ARDEAL SE VA ÎNTÂMPLA MAI DEVREME SAU MAI TÂRZIU, ȘI ASTA O ȘTII ȘI TU.
EU I-AM SCRIS O SCRISOARE DE ADIO SOȚIEI MELE ÎN 41, CAMARADE, CREZÂND CĂ AR FI SINGURĂ.
NU CRED CĂ MAI AM TĂRIA SĂ ÎI MAI SCRIU ÎNCĂ UNA.
CE SE AUDE?
CRED CĂ NE-AU LUAT-O UNGURII ÎNAINTE.
SUNTEM ATACAȚI!
BUM
BUM
BUM
BU
B

LA ARME, CAMARAD!
STAI! CE ARMĂ ZICEAI CĂ TREBUIE SĂ NE AJUNGĂ DIN TRANSNISTRIA?
CE MAI E ȘI DRĂCIA ASTA?
ASTA-I ARMA TA MINUNE...

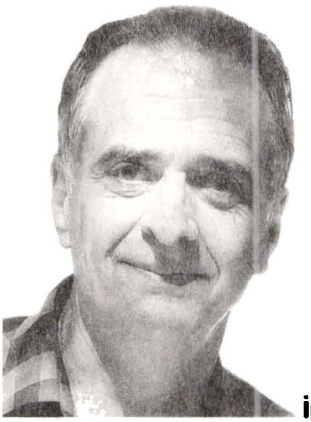

Nu mă opresc la planeta Pământ!

interviu cu GHEORGHE TĂNASE

Inginer tehnolog în domeniul sudurii, certificat de Canadian Welding Bureau (CWB), membru al Asociației de Sudură din România (ASR), Gheorghe Tănase este pasionat de fenomenele aflate la limita cunoașterii, de OZN-istică, science-fiction și muzică rock.

Este unul dintre membrii fondatori ai Clubului Antares, ale cărei baze au fost puse în 1981. De asemenea, este un membru activ al Asociației pentru Studiul Fenomenelor Aeriene Necunoscute din România (ASFAN).

Rep.: *Cine ești și ce faci, Gigi Tănase?*

GT: Hai să încerc un răspuns, cu toate că nimic nu mi se mai pare simplu acum. Pornind de la viața și lucrul de zi cu zi, pot spune că încerc să înțeleg lumea în care trăim. Dar nu mă opresc la planeta Pământ, doar mă știi!

Avem o inflație nu numai financiară, dar și de idei, de păreri, de opinii, de atitudini și – wow! – de cărți! Ceea ce e bine – și mă refer, evident, la cărți. Hai să mai punem la so-

coteală și internetul, care vrea să fie din ce în ce mai inteligent (deh, IA), dar care parcă se adresează unor utilizatori din ce în ce mai... săraci cu duhul, ca să mă exprim elegant.

Ei, pe toate astea încerc să le cuprind cumva, să le integrez în ceea ce deja, mental, dețin. Nu știu dacă reușesc întotdeauna, dar în ceea ce fac se văd multe din concluziile la care am ajuns.

Rep.: *De unde interesul și de când pasiunea pentru OZN-uri și civilizații extraterestre?*

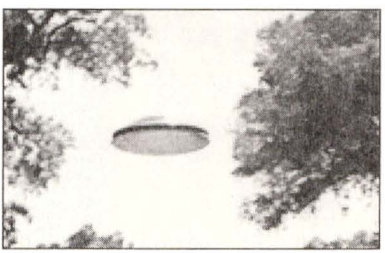

GT: Datează din copilărie. Țin minte că mi-a atras atenția o anumită fotografie (color!) a unui OZN, cu articolul corespunzător, din revista ***Racheta Cutezătorilor***. Am avut bucuria să regăsesc exemplarul respectiv, acum câțiva ani. În privința fotografiei, mi se pare prea frumoasă ca să fie adevărată. Pentru a vă lămuri, am atașat-o mai sus.

Mai târziu, desigur, o serie de cărți şi filme pe această temă, apărute în contextul relativei liberalizări din anii 1967-1973, mi-au deschis calea spre a afla mai multe despre fenomenul OZN. Nu mai pomenesc de apariții de *OZN-uri deasupra României* (titlul unei recente cărți semnate de domnul Dan D. Farcaș), anume OZN-ul triunghiular care zbura deasupra orașului Cluj, dar și celebrul OZN fotografiat deasupra Pădurii Baciu, în 1968.

Desigur nu mai trebuie să insist despre faptul că întâlnirile noastre la clubul Antares şi dezbaterile ținute într-un climat de exprimare total liberă, plus interminabilele discuții, uneori acompaniate de o muzică adecvată (ehe, vini-

luri!) nu aveau cum să nu mă ducă în această direcție, a explorării unor fenomene care ne duc cu gândul la o altfel de realitate.

Rep.: *Anomalii meteorologice și/sau fenomene astronomice ciudate, avioane militare, baloane meteo sau drone de spionaj, au fost interpretările evenimentelor OZN, pentru a le da explicații naturale. Cu toate acestea, există teoria că acestea ar fi vehicule ale unor ființe venite din alte constelații sau chiar galaxii. Posibilitatea vieții extraterestre a fost și este încă un subiect de interes în filme, cărți și emisiuni TV care continuă să stârnească fascinația oamenilor cu privire la acest subiect. Care e părerea ta despre OZN-uri și extratereștri?*

GT: Ai enumerat câteva explicații naturale care reprezintă, statistic, circa 80-90% din cazurile OZN observate. Celelalte 10-20% pot reprezenta un mix de situații care nu trebuie neapărat să se contrazică. Pot fi o serie de civilizații extraterestre aici, care coexistă de zeci sau sute de mii de ani (vezi legendele, folclorul, miturile fondatoare ale marilor civilizații), pot fi civilizații intraterestre (vezi Antarctica, expediția condusă ce amiralul american Richard Bird), pot fi provenite din alte Universuri, care au capacități de „*imersiune*" în Universul pe care putem noi să îl observăm (atât cât putem!).

Mai sunt şi alte ipoteze. Acum există zeci, sute, mii de observații bine documentate, pe tot globul, cu martori din ce în ce mai calificați şi mai credibili. Contează și tehnicile de înregistrare audio/video, aflate acum la îndemâna milioanelor de utilizatori. De aici conchid că fenomenul OZN

este real, iar cei care, să zicem, călătoresc (şi) cu ajutorul acestor aparate le dăm denumirea generică de extratereştri (ET, EBE). Desigur că se ştiu mai multe, dar se discută mai puţin despre asemenea lucruri, în ciuda apariţiei unor ştiri şi filme adesea cu rol diversionist care apar în mass-media. Pe moment, concluzia mea este că extratereştrii sunt de mult timp aici, pe Pământ. Probabil unii au şi contribuit la apariţia lui Homo Sapiens Sapiens, iar modul lor de deplasare e atât de divers şi de neînţeles pentru noi, încât se dezbate totul încă la nivel teoretic. Noi, ceilalţi, amatorii cu experienţă avem libertatea să emitem ipoteze cât mai îndrăzneţe.

Rep.: *Ai prezentat, în cadrul întâlnirilor clubului Antares, şi alte subiecte, fără legătură cu OZN-urile. Le poţi detalia?*

GT: Adevărat. Nu ai cum să te limitezi doar la fenomenul OZN. Chiar denumirea de OZN a devenit caducă. Acum folosim acronimul UAP sau FAN pe româneşte (Fenomene Aeriene Neidentificate). Şi asta încă nu acoperă ceea ce s-a observat sub apa oceanelor sau în spaţiul cosmic, dacă ar fi să mă refer la rapoartele forţelor navale şi spaţiale ruseşti şi americane.

Desigur, mă interesează şi alte subiecte, cum ar fi: dispariţia continentelor Atlantida, Mu şi Lemuria, misterul fabricării Craniilor de cristal, falsul (sau nu) Giulgiu din Torino, datarea Piramidelor din Giza şi a Sfinxului, raţiunea complexului megalitic de la Stonehenge, apariţia de la Fatima,

„semnele" din lanurile de grâu, Templierii, Bestia din Bodmin, Bigfoot, Marele Om Gri, Monstrul din Loch Ness, Omul Molie, Ogopogo, Yeti, Nazca, Zona 51 şi Zona S4, Tunguska, Harta lui Piri Reis, astronauții antici, MiB (Oamenii în Negru), Vanga, fenomenul Valentina, extraordinara Djuna, Manuscrisele de la Marea Moartă, aurele și fotografiile făcute de Kirlian, ruinele din Teotihuacan, Machu Pichu, sferele din minele din Africa de Sud, levitația, fenomenele poltergeist, reîncarnările, tabelul Oujia, combustiile umane spontane, misterul și memoria banalei ape, Discul Genetic, Nostradamus, Uri Geller, Chivotul Legii, Cavalerii Templieri, fenomenul Rods, tehnicile voodoo, Sfântul Graal, Scrierea de la Tărtăria, Talpa de aluminiu de la Aiud, sferele de piatră din Bosnia (dar nu numai de acolo), picturile murale din aeroportul din Denver (acum șterse!), megaliții de lângă insula japoneză Yonaguni, piatra Inga, piramida egipteană neterminată de la Zawiyet el-Aryan. Aș mai putea continua, dar cred că este îndeajuns pentru ca cititorii revistei CSF să știe după ce să se uite.

Rep.: *Ai publicat o serie de articole despre fenomenul OZN în Revista CSF a editurii Pavcon. Pe când ne putem aștepta la un volum personal care să cuprindă toate ideile, documentația și conceptele tale privind acest subiect?*

GT: Sper să pot finaliza cât mai curând scrierea unei cărți în care voi detalia informațiile din articolele publicate, dar

simt că trebuie să mă grăbesc, pentru că, uite, suntem pe cale să fim daţi la o parte de Inteligenţa Artificială şi în domeniul creaţiei literare. Îmi voi lua însă măsuri de precauţie de pe acum: lângă titlul cărţii, pe care încă nu l-am definitivat, voi adăuga şi: *„Atenţie! Autor uman!"*

Rep.: *Care sunt autorii tăi preferaţi care au abordat şi au scris despre OZN-uri şi extratereştri?*

GT: Oh, toţi sunt preferaţii mei, deoarece subiectul încă mă preocupă, aşa că voi începe cu cei mai cunoscuţi autori din România: Ion Hobana, Florin Gheorghiţă, Dan Apostol, Dan D. Farcaş, Victor Kernbach, Mandics György, Călin N. Turcu, Emil Străinu, Alecu Marciuc, Doru Davidovici, Gabriel Constantinescu, Liviu Predescu, Eugen Delcea, Aurel Cărăşel. Desigur, mai sunt mulţi alţii, dar spaţiul nu îmi permite să îi numesc.

Dintre autorii străini celebri amintesc pe: Erich Von Däniken, N.F. Jirov, J.A. Kynek, R. Charroux, Carl Sagan, Igor Akimuşkin, Timothy Good, Nick Redfern, Charles Berlitz, Tim Schwartz, Isaac Asimov, R. Pinotti, Stanton T. Friedman, Jacques F. Vallée, Jean Sider, Leslie Kean, Brad Steiger, Jenny

Îţi place să scrii SF, fantasy, horror?
Trimite-ne scrierile tale la **redactia@colectiasf.ro**!
Condiţiile manuscrisului:
Times New Roman, corp 12; cu diacritice; evidenţierile cu *italic*, **bold** şi/sau „ghilimele"; text aliniat stânga; autorul nu face paginare sau tehnoredactare în documentul word; titlul cu Times New Roman, corp 18, bold; numele autorului sub titlu; informaţiile de contact ale autorului la finalul manuscrisului (nume şi prenume, adresa, telefon, e-mail).

Randles, Raymond E.Fowler şi mulţi alţii. Menţionez că numele acestor autori le-am enumerat doar baleind cu privirea cărţile din biblioteca personală şi nu am pus la socoteală sutele de volume pe care le deţin în format electronic.

Rep.: *În prezent, guvernul SUA examinează 510 rapoarte despre posibile apariţii OZN, de trei ori mai mult decât numărul din dosarele desecretizate în 2021. Raportul din 2022 al Directorului de Informaţii Naţionale (DNI) arată că 247 de fenomene anormale neidentificate sau rapoarte UFO au fost calificate drept obiecte aeriene suspecte aflate sub examinare. Crezi că un verdict pozitiv, clar şi la obiect ar ajuta la creşterea gradului de conştientizare asupra vizitelor sau prezenţei extratereştrilor pe planeta noastră?*

GT: În parte da, dar e valabil numai pentru cei pasionaţi de fenomen. Ma-

rele public are... *alte priorități*. Americanii s-au trezit cam târziu cu oficializarea acestor rapoarte şi dezincriminarea raportorilor. Spun asta, dacă este să îi compar cu ruşii sau chinezii, care, având regimuri mai restrictive, îşi desfăşoară demult, pe o scară mult mai largă şi în mare secret, cercetările privind UAP-urile. Evident, latura militară predomină, iar secretele aflate vor fi bine păzite şi se vor utiliza doar în domeniul *„apărării"*. Știm însă că cea mai bună apărare este atacul. Dar contra cui!?

Rep.: *Crezi că acest subiect, unul care intrigă, face parte din teoriile fanteziste izvorâte din imaginație și elaborate de scriitori și cineaști sau este o realitate pe care mulți dintre noi nu o cunosc sau nu doresc s-o accepte?*

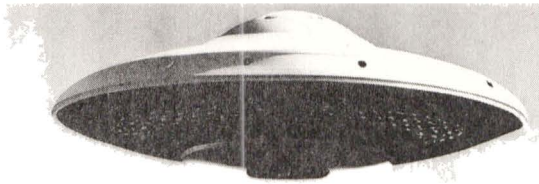

GT: După ce am citit mii de articole, sute de cărți, am văzut zeci de filme documentare și producții cinematografice cu tematica acestui subiect „intrigant", aș opta pentru varianta a doua: fenomenul este o realitate foarte, foarte stranie, greu de acceptat de către multă lume. Însă am senzația că FAN a inspirat, pe de o parte, mii de autori de SF și a devenit subiect de filme, dar... atenție, că și aceşti autori, scenariști, regizori au contribuit (unii fără să vrea?) la diseminarea ideilor stranii care nu ni se mai par astăzi atât de ciudate! Viitorul va decide. Până atunci, să avem răbdare și să ne informăm din cât mai multe surse credibile. Sper că una din ele va fi și viitorul meu volum. Eu îmi doresc să aveți curajul de a privi *Realitatea* așa cum este!

A consemnat:
Anamaria Borlan

În căutarea Atlantidei

de Aurel Cărășel

Unul dintre cele mai cunoscute mituri din toate timpurile este cel al dispariției continentului Atlantida. Lumea s-a minunat milenii de-a rândul despre felul în care poate o civilizație ajunsă în culmea gloriei și a progresului material să se prăbușească și să dispară într-o perioadă de timp atât de scurtă, ca și cum s-ar fi aflat sub semnul necruțător al moirei antice.

Despre acest continent și despre civilizația care l-a locuit în zorii civilizației omenirii din care facem parte și noi s-au scris mii de cărți, de la cele de popularizare, la cele aflate sub paradigma științei, de la cele oculte, la cele romanțate. Și toate pornind de la câteva afirmații făcute de scriitorul antic Platon, în cunoscutele sale „Dialoguri". Unele dintre ele au adus în prim-plan ideea cum că mitul ar fi fost inventat chiar de Platon. Altele cum că ar fi un simplu mit ca atâtea altele, preluat din elementul folcloric al timpului de către filozoful elen.

Cea mai mare parte a lor s-a ocupat de problemă într-o manieră onestă, dar acordând din start credit supoziției că Atlantida a existat în realitate și că populația care a locuit acolo a avut parte de o soartă tragică. Pe ce anume se întemeiază această acreditare? Un răspuns adecvat ar tre-

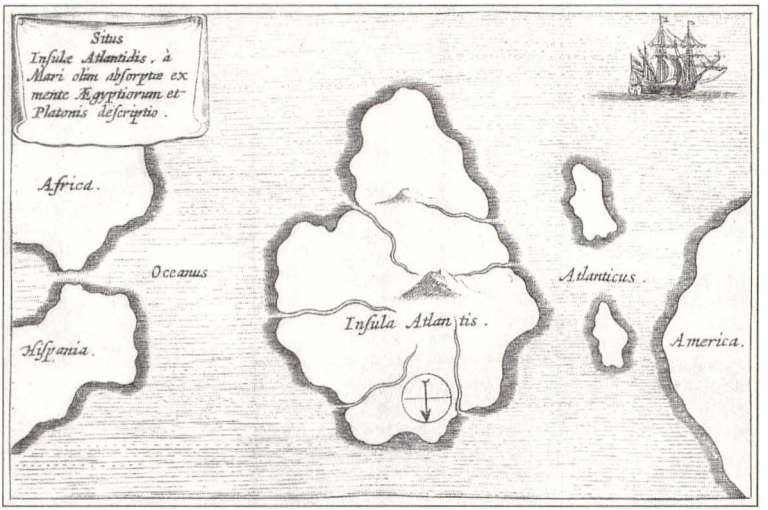

bui să țină seama de trei factori:

● Mitul are o vechime foarte mare. Dacă e să-i dăm crezare lui Platon, ar depăși 12.000 de ani. Chiar considerându-l o invenție a sa și tot ar putea să fie considerat suficient de bătrân, la cei aproximativ 2600 de ani pe care i-a acumulat de la consemnarea sa în „Dialoguri" și până în prezent. Istoria a demonstrat că o bună parte din miturile care au rădăcini bine înfipte în negura mileniilor are la bază un sâmbure de adevăr. Pe care voalul poeziei, al fantasticului și al hiperbolei, menit să-i asigure oralitate și circulație, l-au învăluit aproape în întregime.

● De când blocul continental inițial (străvechea Pangeea) s-a rupt în mai multe părți, pornind într-o derivă care mai durează și azi, insule mai mici sau mai mari și chiar platforme de dimensiunea unui continent modic ca dimensiuni s-au înălțat din apele mărilor și s-au scufundat cu vremea, în cursul unui proces tectonic interminabil.

● În fine, dar nu pe ultimul loc, există și ideea privi-

toare la un teritoriu purtător al unei civilizații străvechi, care a pierit în manieră catastrofică. Aceasta a circulat mult în întreaga mitologie a lumii. Spre exemplu, un continent anonim este pomenit de Ailianos, în a sa „Istorie pestriță". Manethon face ample referiri la țara numită Siriath, scufundată pe când în Egipt domnea primul rege mitic Toth. Un mit toltec se referă la opt triburi strămoșești care au imigrat de pe o insulă aflată în Răsărit, și pe care o numește Atztlan. El o descrie ca pe o insulă muntoasă, cu piscul central înconjurat de un zid și de un canal. Aceeași insulă o consemnează și câteva desene în „Cartea Migrațiilor", descoperită în Mexic. Merită subliniat și faptul că zeul toltec al apelor purta numele de Atlaus (a se vedea rădăcina „atl", comună cu denumirea Atlantidei).

Mai întâi, este bine să reamintim faptul că elementele mitului, așa cum au ajuns ele până la noi din recopierile succesive ale operei lui Platon, provin din două *dia-*

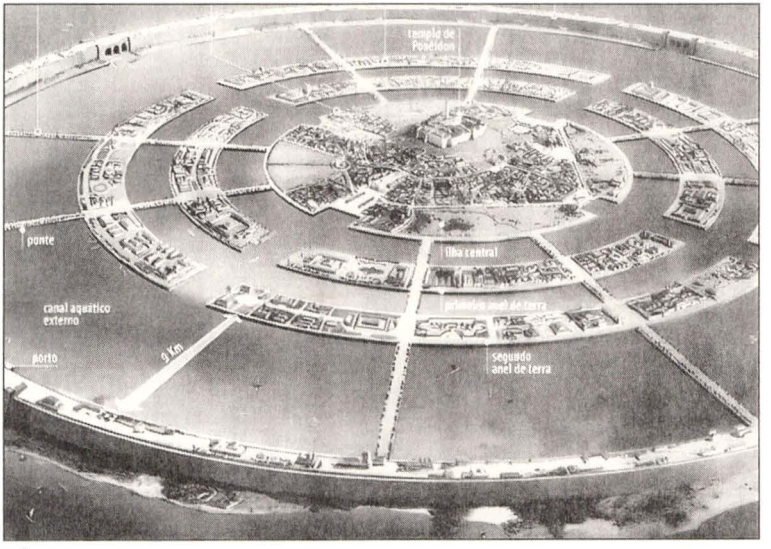

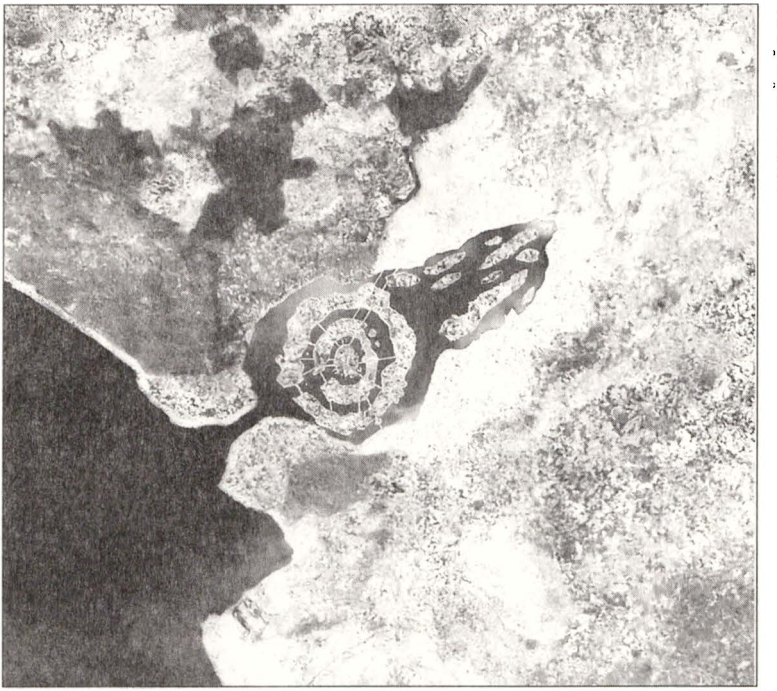

loguri, devenite celebre peste timp – cel al lui Critias și cel al lui Timaios.

În cel intitulat „Timaios", Critias amintește, în mod indirect, filiera prin care mitul original a ajuns în cultura greacă: de la un preot egiptean la Solon, de la acesta la Critias, de la ultimul la Socrate, iar de la acesta la Platon. Urmărind lanțul de transmisie orală, constatăm că există deja cinci verigi, până ce a apucat să se fixeze în scris. Cât anume se va fi deformat oare din informația originală și cât va fi fost dată uitării, asta este imposibil de știut. Amintim numai că între perioada de timp în care Solon a aflat povestea (acesta călătorind mult în afara Greciei antice între 584 și 574 î.e.n.) și cea în care a murit Platon s-au scurs 230 de ani.

Dacă ținem cont de faptul că mitul a fost înregistrat în cultura religioasă egipteană pe un papirus (după cum putem presupune pe drept cuvânt, cunoscând extraordinarul aparat birocratic al civilizației faraonice) deducem că principalele transformări ale acestuia trebuie să se fi petrecut în perioada oralității de dinainte de epoca faraonică, dar și în cea cuprinsă între momentul aflării sale de către Solon și a inserării ei în opera lui Platon.

Ar trebui ca punerea în paralel a celor două texte (cel egiptean și varianta sa greacă) să fie una deosebit de instructivă. Asta deoarece e posibil ca undeva să existe, nedescoperit încă, un papirus conținând această istorie extraordinară. Iar în momentul în care întâmplarea va face ca el să fie descoperit, o mulțime de pete albe din istoria și din geografia umanității își vor căpăta o rezolvare.

Nu în cele din urmă, trebuie să atragem atenția asupra unui paragraf pe care, în general, istoriografii l-au trecut cu vederea și care ridică un mare semn de întrebare. Este vorba chiar de cel care deschide dialogul „Timaios": *Ascultă, așadar, Socrate, o povestire foarte stranie și totuși cu desăvârșire adevărată, așa cum a istorisit-o odinioară Solon, cel mai mare om dintre Cei Șapte Înțelepți (...) Dacă ar fi putut duce la capăt istorisirea pe care o adusese din Egipt (...), nici Hesiod și nici Homer, nici alt poet nu ar fi fost mai vestit ca el.*

Istoria consemnează faptul că Solon, fiul lui Exekestides, născut în Atena, în 640 î.e.n. și decedat în 560 î.e.n., în aceeași localitate, a fost om de stat, legiuitor și poet liric. Opera sa urmează linia poeziei didactice, promovată de Hesiod, iar versurile pe care le-a compus au intrat în tradiția lirică a democrației sclavagiste, fiind cântate secole la rând la marile serbări

atice. Platon însuși le-a admirat, trecându-le în rândul creațiilor poetice admise în statul său ideal.

Fără îndoială că Solon, om înțelept și spirit literar, a apreciat cum se cuvine bogăția tematică oferită de un mit atât de vechi. Critias însuși îi mărturisește lui Socrate părerea de rău că acesta nu a apucat să termine „istorisirea" adusă din Egipt. E evident faptul că Solon a transpus într-o operă literară, rămasă neterminată, povestea tragică a Atlantidei. Și cum proza literară și discursul scris nu existau în epocă, este foarte posibil ca el să fi transpus subiectul într-o elegie de mari proporții. Descoperirea acestei opere ar elimina ultimele trei verigi intermediare și ar aduce un plus de acuratețe informației istorice propriu-zise. Dar până când se va întâmpla asta, omenirea va continua să caute Atlantida, continentul dispărut împreună cu magnifica sa civilizație.

SUMAR

Editorial

1 – Tinerii **trebuie** să citească!
Constantin D. Pavel

Proză SF

7 – Loteria Orbilor
Brunno Livadaru

45 – 05 mai 1873
Ciprian-Ionuț Baciu

59 – Zeii nu mor niciodată
Cristian Cârstoiu

Fantastic

22 – Amintirea culorilor
Florin Purluca

42 – Chemarea
Robert Gion

71 – Orașul din vis
Mircea Liviu Goga

Lirică SF

74 – Modern Fantasy
Florin Giurcă

Dicționar de autori SF

77 – Georges Gheorghiu
Dodo Niță

BD

82 – Arma minune
Daniel Danil & Al. Ștefan

Interviurile CSF

85 – Nu mă opresc la Pământ!
Gheorghe Tănase

Civilizații antice

94 – În căutarea Atlantidei
Aurel Cărășel

Revista **CSF** **Colecția Science-Fiction**
Anul V, nr. 28/2023 ISSN — 2668-1862
Editată de:
PAVCON M.O. Grup SRL

Redactor-șef: **Aurel Cărășel**
Redactori: **Anamaria Borlan, Daniel Timariu, Florin Giurcă, Dan Popescu, George Sauciuc, Cristian Cârstoiu**

Coperta: **George Ionescu** / Vignete rubrici: **Marius Ghergu**
Editor: **Constantin D. Pavel**

ABONAMENTE ȘI COMENZI
www.colectiasf.ro / www.pavcon.ro
031.100.80.70 / 0727.77.80.06

Citeşte ANTOLOGIILE CSF

www.pavcon.ro

ISSN 2668-1862
9 772668 186037
www.colectiasf.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

[redacted]

CN Pluto (București)

2025